

PRINSIPPROGRAM OG VEDTEKTER FOR AKP(m-l)

Vedtatt på 5. landsmøte
(desember 1988)

PRINSIPPROGRAM OG VEDTEKTER for AKP (m-l)

**Vedtatt på det
5. landsmøtet til
Arbeidernes Kommunistparti
(marxist-leninistene)
desember 1988**

**(c) Arbeidernes Kommunistparti (marxist-leninistene), 1989.
Sats og trykk: AKP(m-l), Oslo 1989.**

Innhald

PRINSIPPROGRAM FOR AKP(m-l) vedtatt på det 5. landsmøtet (desember 1988)

Innleiing	7
1. Imperialismens siste tid på jorda	
1.1. Klassesamfunnet veks fram	8
1.2. Kapitalismen og den moderne arbeidarklassen.	8
1.3. Imperialismen og den økologiske krise	9
1.4. Vår tid er revolusjonstida.	9
1.5. Dei grunnleggjande motseiingane i vår tid er:	9
1.6. Teorien om tre verder.	10
1.6.1. Den 3. verda.	10
1.6.2. Supermaktene.	11
1.6.3. Den 2. verda	11
1.7. Undertrykte nasjonalitetar og nasjonar	11
1.8. Imperialismen og kvinnene	12
1.10. Trugsmålet om ein 3. imperialistisk verdskrig.	12
1.11. Den veksande krise i det imperialistiske systemet	13
2. Løysinga: Eit nytt, kommunistisk verdssystem	13
2.1. Eit kommunistisk verdssystem	13
2.2. Røynslene frå sosialistiske revolusjonar	14
2.3. Sosialismen, ei overgangsform mellom kapitalisme og kommunismen	14
3. Kapitalismen i Noreg.	15
3.1. Særdrag ved kapitalismen i Noreg.	15
3.2. Klassar og klasse motsetningar.	15
3.2.1. Hovud motsetninga i Noreg	15
3.2.2. Borgarskapet	16
3.2.3 Arbeidarklassen (proletariatet)	16
3.2.4. Småborgarskapet.	17
3.2.5. Grupper utan inntektsgeivande arbeid	18
3.2.6. Arbeideraristokratiet.	19
3.3. Andre motsetningar under kapitalismen.	19
3.3.1. Kvinneundertrykkinga	19

3.3.2. Undertrykking av homofile	20
3.3.3. Nasjonal undertrykking	20
3.3.4. Motsetninga mellom by og land	21
3.3.5. Økologi og øydelegging av natur og miljø	21
3.3.6. Motsetninga mellom intellektuelt og manuelt arbeid	21
3.4. Den norske staten	22
3.5. Partisystemet	23
4. Utviklinga av klassekampen under kapitalismen	23
4.1. Kampen for reformer	23
4.2. Einskap i klassekampen	24
4.3. Fagrørsla.	24
4.4. Kvinnerørsla.	25
4.5. Kampen mot imperialismen.	25
4.5.1. Einskapsfronten mot imperialismen.	25
4.5.2. Kamp mot ABC-våpen og folkemord.	26
4.5.3. Kampen for fred.	26
4.5.4. Kva som må gjerast dersom verdskrigen bryt ut.	26
4.6. Kampen mot rasismen	27
4.7. Kampen mot rasering av miljøet	28
 5. Sosialistisk revolusjon i Noreg	 28
5.1. Føresetnadene for ein sosialistisk revolusjon i Noreg.	28
5.2. Dei første oppgåvene i revolusjonen	28
5.3. Riv Noreg laus frå det imperialistiske verdssystemet:	29
5.4. Den sosialistiske økonomien	29
5.4.1. Sosialistisk eigedom.	29
5.4.2. Sosialistisk planøkonomi.	30
5.4.3. Gje folket betre liv og byggje eit nytt samfunn.	30
5.4.4. Klassekamp og utvikling av produksjonen.	31
5.5. Den sosialistiske staten.	32
5.5.1. Proletariatets demokratiske diktatur	32
5.5.2. Den sosialistiske folkehæren	32
5.5.3. Statsleiing tufta på frie og hemmelege val.	33
5.5.4. Det proletariske demokratiet.	33
5.5.5 Undertrykking av kontrarevolusjon.	34
5.6 Vitskap, utdanning og kultur for folket.	34
5.7 Mot range idear om sosialismen.	34
5.8 Klassar og klassekamp i eit sosialistisk Noreg.	35
5.8.1 Klasser og klassekamp.	35
5.8.2 Kvinnekamp	35
5.9 Kommunistpartiet under sosialismen i Noreg.	35

6. Den internasjonale kommunistiske rørsle	36
6.1 Røynslene frå den kommunistiske verdsrørsle	36
6.2 Kampen mot opportunisten og revisjonismen	37
6.3 Oppgåvene for den kommunistiske verdsrørsle	38
7. Arbeidernes kommunistparti (marxist-leninistane)	38

VEDTEKTER FOR AKP(m-l)	
revidert og vedtatt av det 5. landsmøte (desember 1988)	40
FØRSTE KAPITTEL Innledning	40
ANDRE KAPITTEL Medlemskap	40
TREDJE KAPITTEL Partiets organisasjonsprinsipper	43
FJERDE KAPITTEL Partiets sentrale organer	47
FEMTE KAPITTEL Distriktsorganisasjoner	47
SJETTE KAPITTEL Partiets grunnorganisasjoner	48
SJUENDE KAPITTEL Partiets eiendom	50
ÅTTENDE KAPITTEL Partiets ungdomsorganisasjoner	51
NIENDE KAPITTEL Partiet og andre organisasjoner	53

PRINSIPPROGRAM FOR AKP(m-l)

Vedtatt på 5. landsmøte
(desember 1988)

Innleiing

Vi har gått saman i Arbeidernes Kommunistparti (marxist-leninistene) fordi vi slåst for å gjere slutt på all undertrykking og utbytting i verda.

For å nå dit må arbeidarklassen og folket i Noreg først få bort kapitalismen og skape ei sosialistisk samfunnsordning. Så må vi i Noreg gå saman med alle folk og nasjonar i verda for å få bort all imperialisme. Folka på jorda må saman skape eit nytt, kommunistisk verdssamfunn. I dette samfunnet finst ikkje klassar, ikkje stat, og menneska er ikkje skilde av statsgrenser. Alle på jorda har høve til å leve eit fritt og rikt liv.

Dette programmet forklarar korleis vi meiner kampen for dette må først.

1. Imperialismens siste tid på jorda

1.1. Klassesamfunnet veks fram

Menneske har levd på jorda i mange hundretusen år, men klassesamfunn og klasseundertrykking har berre vore til i nokre tusen år. Før produksjonen var serleg utvikla fanst det ikkje noko overskot som kunne halde oppe ein ikkje-produktiv overklasse. Med utviklinga av jordbruket, handverka og nye produktivkrefter vart det skapt eit slikt overskot. Det la grunnlaget for privateigedomen og med det klasseskilja, og dei valdsorgana som overklassen trong for å sikre makta si. I den same prosessen voks undertrykkinga av kvinnene fram. Familien blei garantien for at mannen kontrollerte eigedomar, kvinner og born. Skiljet mellom by og land og skiljet mellom åndsarbeid og kroppsarbeid har også røtene sine i tida med framvoksteren av klassesamfunnet.

Klasser og klasseundertrykking, kvinneundertrykking osv. er såleis ikkje resultat av menneskenaturen, men knytt til ein bestemt periode i utviklinga av menneskesamfunnet.

Heilt sidan dei første klassesamfunna oppsto har historia til menneska handla om klassekamp. Det er det arbeidande folket som er hovuddrivkrafta i historia. Sjølv om folket har lide nederlag gong på gong i, vil det reisa seg mot undertrykkarane heilt til all klasseundertrykking og annan undertrykking er avskaffa på jorda.

1.2. Kapitalismen og den moderne arbeidarklassen.

Kapitalismen fekk det avgjerande gjennombrøtet sitt gjennom den industrielle revolusjonen som starta sist på 1700-talet. Store borgarlege revolusjonar feide adelen til side og borgarskapet tok makta i dei leiande statane. Sidan la kapitalismen heile verda under seg. Over heile jorda førte den europeiske og nord-amerikanske kapitalismen vidare en omsynslause utplyndringa som tok til i kolonitida, og skapte ein imperialistisk verdsøkonomi.

Kapitalismen har stått for den raskaste og mest dramatiske utviklinga av produksjonen i historia, for kapitalismen kan berre eksistere gjennom stadig å revolusjonere produktivkreftene. Men med det skaper kapitalismen heile tida sine egne kriser, der utviklingskreftene blir øydeleggjingskrefter. Store delar av dei verdiane som er skapt, blir øydelagt av krig og krise for å rydde vegen for eit nytt oppsving.

Kapitalismen kunne ikkje eksistere utan å skape ein moderne arbeidar-klasse, proletariatet, den klassen som står for storparten av verdiskapinga i den kapitalistiske produksjonen. Av alle dei klassane som blir undertrykt av den moderne imperialismen, er det proletariatet som er mest konsentrert og

som har mest å tene på å avskaffe kapitalismen fullstendig. Proletariatet kan ikkje frigjera seg på nokon annan måte enn ved å avskaffe kapitalismen. Derfor kan ingen annan klasse enn proletariatet leie kampen mot kapitalismen og for sosialismen. Proletariatet kan likevel ikkje vinne utan ein einskapsfront med dei andre klassane og gruppene som blir undertrykt av imperialismen.

Under den moderne kapitalismen er gifte og sambuande kvinner lønsarbeidarar i stor målestokk. Dette gjer dei til ei enda viktigare kraft i klassekampen.

1.3. Imperialismen og den økologiske krisa

Det imperialistiske verdssystemet har kome til eit punkt der dei veldige produktivkreftene gjer opprør mot byttemåten, eigedomstilhøva og det økonomiske systemet i det heile. Den imperialistiske utbyttinga fører til massesvlt for millionar av menneske kvart år. Den kapitalistiske rovdrifta trugar no sjølve livsvilkåra på jorda. Skogsdøden og ørkenspreiinga, øydelegginga av ozonlaget, utryddinga av tallause dyr og planteartar, forgiftning av luft, jord og vatn er direkte resultat av den imperialistiske verdsøkonomien. Dei økologiske krisene er no blitt så alvorlige at livet på jorda er i fare. Når vi seier at imperialismen og kapitalismen må avskaffast, er det ikkje lenger berre for å gi menneska eit betre liv. No er det også for å sikra framtidsmenneska liv i det heile.

1.4. Vår tid er revolusjonstida.

Pariskommunen i 1871 var det første forsøket frå arbeidarklassen på å ta makta for å styre sitt eige samfunn. Oktoberrevolusjonen i 1917 innleidde ein ny epoke med sosialistiske revolusjonar. Den kinesiske revolusjonen i 1949 og ei rad med andre revolusjonar i Asia, Afrika og Latin-Amerika knuste det gamle kolonisystemet.

Det var eit verdshistorisk nederlag for folket då ein ny, byråkratisk overklasse tok makta i Sovjet-unionen og utvikla den tidlegare sosialistiske staten til ein kapitalistisk undertrykkarstat og ei imperialistisk supermakt. Det har også vore mange andre nederlag for revolusjonane det siste hundreåret. Likevel har dei sosialistiske revolusjonane og freistnadene på å bygge sosialismen ført til store og lovande framganger for folket i heile verda. Dei viser at det arbeidande folket kan ta makta over samfunnet og dei verdiane dei har skapt. Dei varslar kva veg folket må følge for å frigjere seg.

1.5. Dei grunnleggjande motseiingane i vår tid er:

- motsetningane mellom imperialismaktene og dei undertrykte landa og nasjonane,
- motsetninga mellom borgarskapet og arbeidarklassen i dei kapitalistiske landa,
- motsetningane mellom dei imperialistiske landa og
- motsetninga mellom sosialistiske og imperialistiske land.

Styrkeforholdet mellom desse motsetningene vil veksla på grunn av den ujamne utviklinga av kapitalismen. Det som dominerer verda i dag er motsetninga mellom imperialismen og dei undertrykte folka og nasjonane i den tredje verda.

1.6. Teorien om tre verder.

Det har funne stad viktige endringar i verdsøkonomien og verdspolitikken i etterkrigstida. Mange tidlegare koloniland har frigjort seg, og USA og Sovjetunionen har utvikla seg til supermakter. Dette gjer at ein i dag kan snakke om ein tredeling av landa i verda.

- **Den første verda**, som er dei to imperialistiske supermaktene USA og Sovjet.
- **Den andre verda**, som er dei andre høgt utvikla kapitalistiske landa.
- **Den tredje verda**, som er det store fleirtalet av landa i verda, dei tidlegare kolonilanda i Asia, Afrika, Latin-Amerika og fleirtalet av landa i Oceania.

1.6.1. Den 3. verda.

Folka og nasjonane i den 3. verda blir hardt undertrykt av imperialismen. Det store fleirtalet av folka på jorda bur i desse landa og blir haldne nede i fattigdom fordi imperialismen ranar til seg rikdomane deira og hindrar den økonomiske utviklinga og frigjeringa deira. Den enorme gjeldskrisa mange stater har kome i har auka fattigdommen og gjort dei stadig meir avhengig av internasjonal finanskapital.

Frigjeringskampen i den tredje verda er hovudkrafta i kampen mot imperialismen i dag, og den sterkaste delen av den proletariske sosialistiske verdsrevolusjonen. Den kampen folka i den tredje verda fører, rettar dei hardaste slagane mot det imperialistiske verdssystemet. Fordi undertrykkinga er så sterk femnar kampen i den tredje verda også til tider lokale utbyttarklasser. Nokre regjeringar og statar som driv undertrykking i sine egne land er tvinga til å ta del i denne kampen for ei tid.

I takt med at krisa i verdsøkonomien slår hardare inn, blir klassekampen i den tredje verda hardare. Borgerskapet i desse landa verkar meir og meir som reiskaper for imperialismen og møter folkemassene sin kamp med stadig hardare middel.

1.6.2. Supermaktene.

Supermaktene er dei einaste imperialistlanda som er sterke nok til å kjempe om verdsherredømme. Dei rivaliserer om hegemoniet over heile verda. I vår tid kan frigjering og revolusjon berre vinne ved kamp mot supermaktene.

USA blei den sterkaste imperialistmakta etter den 2. verdskrigen. Men USA er svekka av frigjeringskampen og revolusjonane i den tredje verda og den økonomiske kampen med dei mindre imperialistmaktene. USA er framleis den dominerande vestlege imperialistmakta.

Sovjet er ei aggressiv imperialistisk supermakt, med ein militarisert økonomi, innretta på bruk av våpenmakt for å vinna verdsherredømme. Sovjet styrka seg lenge i høve til USA, men møter fleire og fleire vanskar, m.a militært nederlag i Afghanistan og Eritrea, og indre økonomiske vanskar og store problem med dei undertrykte nasjonane i Sovjet som reiser seg mot sentralmakta. Glasnost og perestrojka er uttrykk for at dei prøver å styrke seg som imperialistisk supermakt på lengre sikt, og ikkje noko steg i sosialistisk lei.

Sovjet og USA er dei største eksportørane av krig, undertrykking og diktatur i verda i dag.

1.6.3. Den 2. verda

Landa i den 2. verda blir truga og kua av aggresjonen frå supermaktene, men dei er også sjølve utbytatar som tar aktivt del i utbyttinga av den tredje verda.

Japan og Vest-Tyskland har styrka seg økonomisk i kampen mot USA og er i dag dei viktigaste utfordrarane til USA si økonomiske makt, men til no har ingen av desse landa militær styrke til å utfordre USA for alvor.

Utvidinga av EF og samordninga innanfor EF har styrka dei europeiske imperialistlanda i utbyttinga av resten av verda, og styrka dei i kampen mot USA.

Europa og Midt-Austen er eit viktig stridsområde for imperialismen. Rivaliseringa om desse områda kan utløyse ein ny verdskrig.

1.7. Undertrykte nasjonalitetar og nasjonar

I store delar av verda har koloniseringa tatt råderetten over naturgrunnlag og naturrikdommar frå den opphavslege befolkninga, og mange stader redusert dei til eit mindretall i sitt eige land. Mange er hardt undertrykt, og heile folkegrupper er truga med utsletting.

For å forsvare utplyndringa av Asia, Afrika og Latin-Amerika utviklar borgerskapet rasistisk politikk og ideologi, særleg retta mot folka i den 3.

verda og dei undertrykte nasjonane.

I alle verdsdelar finst det statar, der ein herskarnasjon undertrykker andre nasjonalitetar. Alle nasjonar har krav på ein grunnleggjande nasjonal sjølråderett i sine nasjonale område.

Den kampen desse undertrykte nasjonane fører for frigjerung treng støtte frå arbeidarklassen over heile verda.

1.8. Imperialismen og kvinnene

Imperialismen har tatt over det patriarkalske undertrykkingssystemet frå tidlegare samfunn og sett kvinneundertrykkinga endå meir på spissen. Kvinnene si rolle som jordbrukar i mange land i den tredje verda har auka undertrykkinga med innføringa av det kapitalistiske marknadsjordbruket. Kvinnene blir også brukt som ei billig og svært undertrykt arbeidarklasse i den nye industrien i «eksportsonane», og blir undertrykt gjennom ein imperialistisk og sexistisk slavehandel, prostitusjon og pornografisk industri.

Kvinnene har ei sær eigen interesse av å styrte imperialismen, og fleirtalet av kvinnene i verda er ei viktig kraft i den anti-imperialistiske kampen. I alle dei viktigaste frigjeringskampane i hundreåret vårt, har kvinnene spela ei viktig rolle. Det nye no er at kvinner i større grad organiserer seg som kvinner, ut frå felles røynsler som undertrykt av imperialismen, av eit patriarkalsk samfunn, og av mannen som kjønn.

1.9. Krig under imperialismen.

Imperialisme betyr krig. Det kan ikkje bli slutt på all krig før det imperialistiske verdssystemet er avskaffa. Vi ønsker å avskaffe krig, men imperialismen kan ikkje styrtast utan revolusjonær frigjeringskrig. Vi skil mellom rettvís og urettvís krig. Imperialistiske åtakskrigr er urettvise. Anti-imperialistiske forsvarskrigr er rettvis.

Den ujamne utviklinga mellom imperialistmaktene og rivaliseringa mellom dei, er kjelde til krig under imperialismen.

Kreftene som virkar mot ein imperialistisk krig kan påvirke tidspunkt for utbrotet, omfanget og forløpet av krigen. Dersom desse kreftene er sterke nok, kan dei i nokre høve hindre denne konkrete krigen. Men det betyr ikkje at det er mogeleg å hindre **alle** imperialistiske krigr, noko røynslene frå tida etter den 2. verdskrigen syner klårt.

1.10. Trugsmålet om ein 3. imperialistisk verdskrig.

Rivaliseringa mellom dei to supermaktene kan føre til ein ny verdskrig. Kampen mellom supermaktene går føre seg med mange frededelege og ufrededelege middel, men i siste instans blir kampen om verdsherredømme

avgjort av militærmakt.

I dag er det ei brennande oppgåve å styrke dei kreftene som står mot desse krigsførebuingane.

Å gje etter for presset frå supermaktene eller trugsmål frå dei, aukar i røynda krigsfaren. Det er naudsynt å styrke evna og viljen til å forsvare den nasjonale sjølvrådetretten mot supermaktsaggresjonen.

1.11. Den veksande krisa i det imperialistiske systemet

Utplyndringa av dei fattige landa har blitt enno meir grotesk og syner at fleirtalet av folket på jorda ikkje har noko å vinne på ei fortsatt kapitalistisk utvikling. Om ein ny verdskrig bryt ut vil det vere den største katastrofen nokon gong. Den imperialistiske økonomien har aukande problem og rivaliseringa mellom dei leiande imperialismaktane aukar heile tida. Eit nytt økonomisk samanbrot kan bli resultatet av denne krisa. Dei økologiske krisene trugar heile den økonomiske og politiske strukturen på jorda. Samla er dette den skarpaste krisa imperialismen har vore inne i til no. Krisa peikar mot eit samanbrot for heile det imperialistiske systemet.

2. Løysinga: Eit nytt, kommunistisk verdssystem

2.1. Eit kommunistisk verdssystem

Løysinga på dei krisene kapitalismen har skapt må bli å skipa ein heilt ny verdsøkonomi, tufta på heilt andre prinsipp enn dei noverande. Det som må til er å

- avskaffe profitten som drivkrafta i økonomien og menneske si utbytting av andre menneske,
- avskaffe anarkiet i produksjon og ressursbruk,
- oppheve makta til dei internasjonale monopola. I staden må det skipast ein solidarisk økonomisk verdsorden,
- skape nasjonale, regionale og internasjonale planar,
- utvikle ein ny type sosialistisk planøkonomi som tar opp i seg omsynet til det økologiske systemet, og som sameinar overordna planlegging med lokal skaparkraft og demokrati,
- avskaffe lønnsarbeidssystemet. Fordeling etter behov i staden for etter konkurranseevne,
- oppheve skiljet mellom åndsarbeid og kroppsarbeid,
- oppheve byane si utbytting av landsbygda,
- avskaffe kvinneundertrykkinga og dei samfunnsforholda som skaper ho,
- fjerne all rasisme, og bryta ned sjåvinisme og nasjonale privilegier

Ei slik omlegging vil vere den største politiske og økonomiske revolusjonen i menneskehistoria. I røynda vil det vere ein kommunistisk verdsrevolusjon med avskaffing av klassar og klasseundertrykking. Ei så radikal endring av verdsøkonomien vil ta fleire generasjonar og må vera resultatet av ei lang rekkje med sosialistiske revolusjonar og frigjeringskampar i dei enkelte landa. Kampen vil bølga fram og tilbake, og det er uråd å seia i dag kva slags konkrete former eit slikt system vil få. Dette vil ikkje vera eit idealsamfunn utan problem og motseiingar. Den historiske oppgåva til kommunismen er å løyse dei alvorlege motseiingane kapitalismen har skapt. Det vil frigjere menneska og skapa vilkår for ei allsidig og fri utvikling for alle.

Ei kommunistisk verdsordning er ikkje berre naudsynt. For første gong i verds historia er kommunismen mogeleg. Dei materielle vilkåra er til stades for å skapa eit samfunn der alle har tilstrekkelig med mat, klede, husvere, helse, utdanning og sosial og økonomisk tryggleik. *Men det hastar å styrta kapitalismen, fordi det også er mogeleg for kapitalismen å øydeleggja livsvilkåra for eitkvart menneskesamfunn om han ikkje blir styrta i tide.*

2.2. Røynslene frå sosialistiske revolusjonar

Kapitalismen og imperialismen held seg ved makta ved ei sterk militærmakt og kan derfor berre styrtast gjennom revolusjonære folkeopprør. Slike revolusjonar må vere folkemassane sitt eige verk, og ikkje noko kupp. Tilhøva for ein revolusjon blir til gjennom ei revolusjonær krise i kapitalismen sjølv. Revolusjonen krev leiing, organisering og førebuing. Røynslene syner at borgerskapet ikkje vil gi frå seg makta friviljug, og arbeidarklassen må vere budd på å bruke våpenmakt. Parlamentsval kan ikkje innføre sosialismen, og sosialismen veks heller ikkje fram av statsdrift under kapitalismen. Sosialismen kan ikkje koma ved utanlandsk invasjon. I land som er lite økonomisk utvikla kan ikkje den sosialistiske revolusjonen gjennomførast beinveges, men må gå vegen om ein nydemokratisk revolusjon.

2.3. Sosialismen, ei overgangsform mellom kapitalisme og kommunisme.

Før det kan skipast eit klasselaust, kommunistisk samfunn er det naudsynt med ei overgangsform mellom kapitalismen og kommunismen. Dette overgangssamfunnet er sosialismen. Den historiske oppgåva til sosialismen er å skapa føresetnadene for kommunismen.

Etter at kapitalismen er styrta, finst det framleis klassar, det finst kvinneundertrykking, stor skilnad mellom åndsarbeid og kroppsarbeid osb. Det er fare for at kapitalismen blir oppretta på nytt. Derfor trengst ein periode med revolusjonær omdanning av samfunnet før ei høgare samfunnsform kan verta utvikla. I fattige land vil også trengst ein lang periode med

utvikling av økonomi og produksjon, slik at dei materielle forholda blir mogne for eit samfunn utan klassar. I heile denne perioden vil der vere klassekamp, kvinnekamp og miljøkamp.

3. Kapitalismen i Noreg

3.1. Særdrag ved kapitalismen i Noreg.

Noreg er eit av dei yngre kapitalistiske landa i Europa. Det var skipsfarten og utanlandske investeringar i Noreg som knytte landet til den imperialistiske verdsøkonomien. Desse banda har seinare blitt forsterka av politiske og militære alliansar. Den industrielle utviklinga er tufta på råvarer, halvfabrikata og billig energi. Kapitalen har tradisjonelt vore lite konsentrert.

Det moderne Noreg er eit monopolkapitalistisk samfunn med ei sterk samanknytning mellom kapital, stat og dei store organisasjonane. Denne modellen vart utforma av sosialdemokratiet. Så lenge kapitalismen var i oppgang fekk arbeidarklassen auka sosiale goder og sosial tryggleik mot å underordne seg klassefreden. No blir desse sosiale godene undergravde.

Framvoksteren av oljeøkonomien har lagt grunnlaget for ein langt meir aggressiv norsk imperialistisk økonomi med omfattande kapitaleksport. Den auka rasismen heng også saman med den nye utviklinga av den norske imperialismen. På 1980-talet har borgarskapet innleia ei omstilling av norsk økonomi med nedlegging av tradisjonell tungindustri, og internasjonalisering av norsk kapital. Omstillinga betyr også ei storstilt nedlegging av småproduksjonen i primærnæringane og nedbygging av helse-, sosial- og utdanningsvesenet.

Noreg er nær knytt til USA. USA har sterk kontroll over det norske militærvesenet gjennom NATO. Sovjet styrker militærapparatet sitt langs norske grensar og farvatn. Sovjet har også eit sterkt fotfeste på norsk jord på Svalbard. Plasseringa av Noreg gjer landet til eit viktig bytte i ein storkrig.

Norsk og europeisk kapital prøver på nytt å gjere Noreg til EF-medlem, på tvers av at folket sa nei i 1972.

I perioden med utvikling av den norske nasjonalstaten la Noreg under seg store samiske område, og samane blir framleis undertrykte i Noreg.

3.2. Klassar og klassemotsetningar.

3.2.1. Hovudmotsetninga i Noreg

Det norske samfunnet er eit klassesamfunn. Eit lite mindretal eig produk-

sjønsmidla, fabrikkane, gruvane osv. og annan kapital, som bankane og forsikringsselskapa. Dette mindretalet, borgarskapet, har den økonomiske makta til å rå over arbeidsplassar, levkår og miljø, medan det store fleirtalet er lønnsarbeidarar. Dei har ikkje noko anna alternativ enn å selje arbeidskrafta si. Mellom desse hovudklassane finst det klassar og grupper som står i ei mellomstilling.

Hovudmotsetninga i det norske samfunnet går mellom borgarskapet (kapitalistklassen) og proletariatet (arbeidarklassen). Under t.d. okkupasjon vil motsetninga mellom folket i Noreg og okkupanten bli hovudmotsetninga.

3.2.2. Borgarskapet

Til borgarskapet høyrer:

- kapitaleigarar,
- tilsette leiarar av privat og statleg monopolkapital,
- toppleiarar i staten, forsvaret og kommunane,
- mange av leiarane i store organisasjonar og parti,
- dei rike spissane blant dei intellektuelle.

Heile borgarskapet har sams interesse av den kapitalistiske utbyttinga. Herskarane innanfor borgarskapet er sjiktet som styrer den private og statlege monopolkapitalen (blant dei toppane i DNA/LO). I Noreg tar borgarskapets diktatur form av monopolapitalens diktatur.

Innanfor borgarskapet finst det mange skarpe motsetningar, m.a. mellom stor og liten kapital, statleg og privat, norsk og utanlandsk, og mellom ulike monopolgrupper. Monopolkapitalen og statskapitalen styrkar seg, og toppane i monopolgruppene, staten og organisasjonane blir stadig meir samanvevde. Tradisjonelle eigarar av enkeltkapitalar får mindre vekt.

3.2.3 Arbeidarklassen (proletariatet)

Arbeidarklassen omfattar arbeidarane i industri, olje og gruver, bygg og anlegg, transport, fiske og landbruk, og dei underordna lønnsarbeidarane i handel- og kontoryrke, helse- og sosialektoren, og i annan offentlig og privat verksemd. Arbeidslause og trygda arbeidarar og dei ikkje-yrkesaktive frå arbeidarfamiliane høyrer til arbeidarklassen. Arbeidarklassen held fram med å auké, både i tal og i del av befolkninga.

Arbeidarane i dei større verksemdene i produksjon og transport er den tradisjonelle kjerna i arbeidarklassen. Dei er konsentrerte, godt organiserte, er strategisk plasserte i produksjon av merverdien, og dei står i direkte konfrontasjon med dei viktigaste delane av borgarskapet. Dette gjer dei til ei leiande kraft i arbeiderklassen. Fleirtalet av kjerneproletariatet er menn, jamvel om det også er store kvinnelege arbeidsgrupper i denne delen av klassen. Frå midten av 70-talet har det tradisjonelle kjerneproletariatet

minka noko i tal.

Talet på yrkesaktive kvinner har auka radikalt dei siste tiåra, slik at halvparten av den yrkesaktive arbeiderklassen no er kvinner. Kvinnene høyrer til den mest utbytta og undertrykte delen av arbeidarklassen fordi dei er undertrykte både som klasse og kjønn. Stillinga dei har som både arbeidarar og hovudansvarlege for hus- og omsorgsarbeid, har lagt grunnen for at dei veks fram som ei ny leiande kraft i arbeidarklassen, ved sida av kjerneproletariatet. Samtidig spelar kvinnemedvitet ei viktig rolle for å samle denne delen av arbeidarklassen til kamp. Kjerneproletariatet og den kvinnelege delen av arbeiderklassen er dei strategisk viktigaste kreftene i kampen mot kapitalismen og for sosialismen. Utviklinga av kvinnene i arbeiderklassen til ei ny leiande kraft har styrka arbeiderklassen.

Nokre titusen arbeidarar frå den 3. verda spelar ei veksande rolle innanfor arbeidarklassen. Dei er dei mest undertrykte arbeidarane, og dei kan koma til å spela ei viktig revolusjonær rolle.

3.2.4. Småborgarskapet.

Småborgarskapet lever ikkje av utbytting, men det skil seg frå arbeidarklassen anten ved at det eig produksjonsmiddel, eller at dei er tilsette i posisjonar med meir sjølvstende. Småborgarskapet omfattar svært ulike sjikt. Den raske voksteren i den offentlege sektoren og dei krava som den nye teknologien stiller til utdanna arbeidskraft, har skapt svære sjikt med offentleg tilsette. Dei har utdanning og formell posisjon som er høgare enn arbeidarklassen, men det store fleirtalet av dei har løner, levkår og status som ligg på line med, og jamvel under, store delar av arbeidarklassen. Undertrykkinga av dei aukar; dei lågaste gruppene kan knapt skiljast frå arbeiderklassen. Dette er nært knytt saman med at fleirtalet er kvinner. Dei jobbar i helse-, sosial-, utdanningsvesenet og andre formar for offentleg og privat teneste. Dei utviklar kvinnemedvit og styrkar fagforeiningane sine.

Dei intellektuelle.

Dei intellektuelle er ingen klasse, men eit sjikt som deler seg på fleire klassar. Dei er sterkt prega av ideologien i småborgarskapet. Eit mindretal av dei høyrer til borgarskapet, ei større gruppe er ei frittstående småborgarleg gruppe, medan fleirtalet er tilsette i offentlege og private verksemdar. Det er sterk sosial mobilitet mellom dei intellektuelle, og mange av dei kan gjere karriere ved å gå i teneste for borgarskapet.

Bønder og fiskarar.

Dei fleste bønder og mange fiskarar er små sjølveigarar, eller halvproletarar som også har inntekt frå arbeidaryrke i tillegg til næringsinntekta. Mindretalet av dei er rike småborgarar eller kapitalistar, men dette mindretalet har hand om samvirkeorganisasjonane og yrkesorganisasjonane, og samarbeider nært med staten. Staten og finanskapitalen fører ein aktiv politikk for å ruinere fleirtalet av bøndene og fiskarane.

Dei små sjølveigarane slit mykje for lita inntekt. Sjølv om dei har minka i tal, er dei strategisk viktige for matforsyning, busetting og under frigjeringskrig eller revolusjon. Dei slåss mot staten og kapitalen for å overleve som klasse. Kvinnebøndene gjer mykje av arbeidet utan å få eiga inntekt. Fleirtalet av bøndene og fiskarane er arbeidarklassen sine strategisk allierte.

Andre småborgarlege grupper

Resten av småborgarskapet er m.a. mindre butikkeigarar, sjølvstendige handverkarar og sjølvstendige i transport. I desse gruppene står ideologien med «å jobba seg opp» sterkt. Mange av dei sjølvstendige næringsdrivande blir utkonkurrerte av kapitalistane, men har vanskeleg for å slåst saman med arbeidarklassen.

3.2.5. Grupper utan inntektsgejvande arbeid

Dei fleste unge under 20 år og mange under 30 år er under utdanning. Familiebakgrunn og framtidig jobb har mykje å seia for deira posisjon, men fleirtalet av dei kjem i skarp motsetning til staten, som gjev dei dårlege økonomiske tilhøve. Studentane og elevane kan reise store progressive masserørsler, men må knytte seg til den radikale arbeidarrørsla om desse skal bli noko meir enn «døgntilflukt».

Dei fleste av dei alderstrygda er kvinner. Staten byr mange av dei kår som gjer at dei må leva i naud. Kapitalismen støyter nye grupper vekk frå yrkeslivet og skaper eit aukande tal utføretrygda, sosialklientar og arbeidslause. Mange av dei har bakgrunn i arbeiderklassen. Dei treng støtte frå den yrkesaktive arbeidarklassen for å vinne fram med krava sine.

Dei heimearbeidende kvinnene er heilt avhengige av inntekta til mannen, og har få rettar.

Dei arbeidslause er kapitalens reservearbeidskraft som kan trekkast inn på arbeidsmarknaden eller kastast ut etter kapitalen sine behov. Fleirtalet av dei er kvinner. Mange unge arbeidslause har aldri hatt arbeid.

«Filleproletariatet» er m.a. uteliggjarar, prostituerte, mange yrkeskriminelle, narkomane og arbeidslause alkoholikarar. Dei er offer for kapitalismen, men manglar ofte den solidariteten som er naudsynt for å reise seg.

3.2.6. Arbeideraristokratiet.

Superprofittane til imperialismen gjorde det mogeleg å utvikle privilegerte sjikt med bakgrunn i arbeidarklassen og arbeidarrørsla. Sosialdemokratiet har i samarbeid med kapitalen bygd opp eit stort fagleg byråkrati og andre privilegerte sjikt som verkar som garantist for klassesamarbeidet. Det er og rekrutteringsgrunnlag for offentleg byråkrati og andre posisjonar med ansvar innanfor systemet. Dette sjiktet strekker seg over fleire klassar. Mange av dei sosialdemokratiske toppleiarane er rekrutterte heilt opp i borgarskapet gjennom dette apparatet.

Dette sjiktet er det største sosiale grunnlaget for reformismen, og for borgarleg herredøme over arbeidarklassen. Tilsvarande system er utvikla i høve til andre store masseorganisasjonar.

3.3. Andre motsetningar under kapitalismen.

3.3.1. Kvinneundertrykkinga

Kapitalismen har tatt over den tusenårige kvinneundertrykkinga og vevd ho inn i sitt økonomiske system. Kapitalismen utnyttar kvinnene mangedobbelt. Ein føresetnad for den kapitalistiske utbyttinga av lønnsarbeid er at det meste av hus- og omsorgsarbeidet er ulønna kvinnearbeid i familien. Dette gratisarbeidet er på storleik med lønnsarbeidet i samfunnet. (Det er inga drivkraft i profittøkonomien til å gjera mesteparten av dette privatarbeidet samfunnsmessig.) Samtidig er familien eit privat forsørgingssystem, der menn er tildelt rolla som hovudforsørgarar. Sjøl om kvinnene i dag i større grad er yrkesaktive og forsørgarar og har styrka si stilling, er dette ikkje grunnleggande endra. Slik held kapitalismen prisen på mennene si arbeidskraft nede og held kvinnelønna på eit endå lågare nivå, kvinnelønn er spe-på-lønn. Halvdelen av kvinnene jobbar deltid. Kvinnene har ofte unormal arbeidstid, går på usikre kontraktar, og er reservearbeidskraft. Arbeidsmarknaden er sterkt kjønnsdelt. Dette råkar alle kvinner anten dei lever i ein familie eller ikkje.

Slik fungerer familien som ei økonomisk grunneining som held oppe arbeidsdelinga mellom kjønna og som ein del av dei kapitalistiske produksjonsforholda. Det er uråd å oppheve kvinneundertrykkinga og oppnå reell likestilling under kapitalismen.

Denne undertrykkinga pregar alle institusjonar og forhold i samfunnet. Den herskande ideologien framhevar menn og undertrykker kvinner. Oppsedinga i familien spelar ei viktig rolle for å forme kvinner og menn til ulike sosiale kjønn.

Den seksualiserte valden er ein viktig del av kvinneundertrykkinga.

Prostitusjon og porno er vald mot kvinner. Pornoindustrien gjer den seksualiserte valden til kapitalistisk storindustri og sel kvinnekroppen som bruksting for menn. Han byggjer på kvinneundertrykkinga og kvinneforakten i samfunnet, forsterkar han og reklamerer for kvinnemishandling og seksuelle overgrep mot barn. Familien er med på å tilsøre slike overgrep.

Menn som kjønn undertrykker kvinnene. Menn har faktiske fordelar av kvinneundertrykkinga, og har makt over kvinner, også makt til å sikra privilegia sine. Slik blir også menn i arbeiderklassen og det arbeidande folket utøvarar av ein del av kvinneundertrykkinga som er med på å halda kapitalismen ved lag. Dette strir mot dei grunnleggjande klasseinteressene til menn i arbeidarklassen og det arbeidande folket. Dei har strategiske interesser av kvinnefrigjeringa. Kampen mot mannssjåvinisme er ein del av kampen for å frigjere arbeidarklassen og det arbeidane folket frå alle banda til borgarskapet.

3.3.2. Undertrykking av homofile

Så lenge familien er den grunnleggjande økonomiske og sosiale eininga i samfunnet, vil det vere eit materielt grunnlag for undertrykking av homofili, fordi kjærleik og seksualitet til eige kjønn fell utanom det mønsteret som samfunnet er tufta på. Den homofile frigjeringskampen har nære felles interesser med kampen for kvinnefrigjering. Lesbiske blir særskilt undertrykte både som homofile og som kvinner.

3.3.3. Nasjonal undertrykking

Den norske nasjonen er herskarnasjonen i Noreg og undertrykker andre nasjonalitetar. Undertrykkinga under dansketida er den historiske bakgrunnen for undertrykkinga av det norske målet. Det er naudsynt å føre kamp for dialektane - og nynorsken som den skriftlege samnemnaren for desse. I dag er det også viktig å stri mot at amerikanske og engelske uttrykk som ikkje er naudsynte, skal øydeleggje det norske språket.

Samane er eit urfolk på Nordkalotten. Kolonialismen har delt sameland mellom fire statar. Den norske staten har rana til seg samisk land og systematisk undertrykt samisk økonomi, kultur og språk. Staten prøver å øydeleggje den samiske nasjonen og tvinge samane til å bli nordmenn.

Kvenane, og resten av den finske minoriteten i Nord-Noreg, er også offer for nasjonal og språkleg undertrykking.

Innvandrarar frå den tredje verda blir hardt undertrykte av den statlege rasismen. Fleirtalet av dei høyrer til den mest undertrykte delen av arbeidarklassen. Innvandarkvinnene er særleg undertrykte.

Den nasjonale undertrykkinga og rasismen er prega av:

- særlover som undertrykker innvandrarar,

- språkleg, religiøs og kulturell undertrykking,
- færre demokratiske rettar for minoritetar,
- dårleg rettstryggleik for innvandrarar,
- mangelfullt skolevesen for samar, kvenar og innvandrarar,
- rasistisk propaganda, vald og overgrep og utbreidde fordommar,
- diskriminering på bustad- og arbeidsmarknaden.

Arbeidsfolk kan berre vinne når arbeidarar og undertrykte av alle nasjonalitetar står saman og kjempar mot rasismen og sjåvinismen.

3.3.4. Motsetninga mellom by og land

Kapitalismen skjerpar motsetninga mellom by og land. Byane og tettstadene har styrkt seg på utkantane sin kostnad. Økt effektivitetskrav til landbruket fører til avfolking og miljø-øydeleggjing. Kapitalistisk rovdrift i fiskeria har skapt ein økologisk ubalanse i Barentshavet som er i ferd med å fjerne livsgrunnlaget for kystfolket i Nord-Noreg. Utplyndringa av desse og andre naturressursar kombinert med den statlege politikken på andre område fører til massearbeidsløyse og avfolking. Matvareproduksjonen blir undergravd og med det noko av grunnlaget for norsk sjølvstende. Denne utviklinga aukar presset på dei store byane, med meir fattigdom og veksande miljøproblem som resultat.

3.3.5. Økologi og øydeleggjing av natur og miljø

Den kapitalistiske jakta på maksimal profitt er hovudårsaka til veksande økologiske kriser. I høve til den rovdifta, øydeleggjinga og forgiftinga som kapitalen er skuld i, er reformane og mottiltaka som staten set i verk for små, dei kjem for seint, og dei råkar ikkje hovudproblema. Fleire organisasjonar oppstår for å kjempe for miljøet. Denne kampen blir ein stadig viktigare del av klassekampen, men miljøkrisa kan ikkje løysast så lenge profitten styrer økonomien og ein liten utbyttarklasse eig og disponerer produksjonsmidla.

3.3.6. Motsetninga mellom intellektuelt og manuelt arbeid

Dei fleste får aldri brukt meir enn ein liten del av evnene sine. Klassevel-det er også eit ekspertvelde. Dei teknologiske føresetnadene er langt på veg til stades for å avskaffe mykje av skiljet mellom manuelt og intellektuelt arbeid. Men overklassen vil ikkje gi slepp på kunnskapsmonopolet sitt. Han vil heller ikkje gi arbeidsfolk slike materielle tilhøve at dei kan ta del i kunnskapen og styringa av samfunnet.

3.4. Den norske staten

Staten (all statleg og kommunal verksemd) har som hovudoppgåve å forsvare monopolkapitalens diktatur. Kjerna i staten er valdsmakta (hær, politi, fengsel, overvaking osv.). Ho er retta mot ytre fiendar og kriminalitet, men også mot folket. Borgarskapet i Noreg har herska med lite bruk av open vald, men om kapitalmakta vert truga, er valdsmakta klår til å slå ned arbeidarklassen og folket, jamvel med hjelp frå dei allierte i NATO.

Staten er den ideelle felleskapitalisten og legg tilhøva til rette for den kapitalistiske utbyttinga. Han er også den største kapitalisten og kjøparen av arbeidskraft og varer, så privatkapitalen er avhengig av staten. Oljeøkonomen har gitt statssektoren ein rask auke.

Saman med toppane i dei store organisasjonane og monopolkapitalen har staten utvikla eit korporativt klassesamarbeidssystem.

Staten spelar ei stor rolle i **ideologiproduksjonen** til borgarskapet. Staten driv ikkje berre skolen, kyrkja, mesteparten av kringkastingsverksemda mm., det meste av annan kulturproduksjon og vitskap er også avhengig av staten.

I offisiell norsk ideologi er den norske **velferdsstaten** noko heilt einestående i verda. I røynda utvikla dei fleste høgt utvikla kapitalistiske landa liknande system med eit nett av sosiale velferdstiltak for arbeidsfolk. Dels var det konsesjonar til ein sterk klassekamp frå arbeidsfolk, og dels var det tiltak som kapitalismen trong, slik som til dømes omfattande utdanning. I oppgangstida etter den andre verdskrigen blei det lettare for kapitalismen å gi slike konsesjonar. Men no blir desse velferdssystema angripe i dei same kapitalistiske landa, og Noreg er heller ikkje no noko unntak.

Formelt vel folket statsleiinga, og jamvel motstandarar av kapitalismen har **demokratiske rettar**, rett til å stilla til val osv. Men i røynda ligg makta hos monopola og eit embetsverk som er trugne tenarar for kapitalen. Borgarskapet ønsker at kapitalismen skal ha ein demokratisk fasade, for det kamouflerer den verkelege makta og kanaliserer folket sin misnøye i ei retning som ikkje er farleg for kapitalmakta. Dei borgarleg-demokratiske illusjonane står sterkt i Noreg og hindrar arbeidarklassen i kampen for frigjerung. Folket må likevel verja dei demokratiske rettane og kjempa for å utvida dei. Overfor eit trugsmål om eit fascistisk diktatur må folket stri for å halde på det borgarlege demokratiet.

Det reformistiske synet på staten som eit nøytralt organ heva over klassene, er eit av dei sterkaste ideologiske forsvara for den borgarlege statsmakta. Dette synet står sterkt i arbeidarklassen, og er ein av dei viktigaste hindringane for at arbeidarklassen og folket tar opp kampen for å styrta kapitalmakta og skipa eit sosialistisk samfunn.

3.5. Partisystemet

Partia fyller ei viktig oppgåve ved å leie massane sin opposisjon og misnøye inn i parlamentariske og dermed ufarlege kanalar. Høgre og dei andre tradisjonelle borgarlege partia representerer ulike borgarlege tradisjonar og grupper, men i hovudsakene står dei for den same politikken. Dei har vore trufaste tilhengjarar av USA-imperialismen.

DNA er det viktigaste borgarlege partiet i Noreg, fordi partiet har makta over fagrørsla og den største makta over arbeidarklassen. DNA er hovudarkitekten for den moderne norske statskapitalismen. DNA skapte alliansen med USA. Dei viktigaste pro-sovjetiske politikarane har søkt seg til DNA. DNA har sugd opp og nøytralisert opposisjonen mot kapitalismen. DNA er også det partiet som mest effektivt kan kneble arbeidarklassen og gjennomføre åtak på han. Det går eit skarpt klasseskilje gjennom DNA, mellom vanlege arbeidarar og den borgarlege leiinga.

Dei mindre borgarlege arbeidarpartia, SV og NKP, er haleheng til DNA i innanrikspolitikken, medan NKP og einskilde grupper i SV er haleheng til Sovjet i utanrikspolitikken.

Framstegspartiet er eit ekstremt borgarleg parti som spelar på rasistiske, egoistiske og kvinnefiendtlige straumdrag i folket.

4. Utviklinga av klassekampen under kapitalismen

4.1. Kampen for reformer

Klassane kjempar kvar dag. Desse kampane rører ikkje ved makta til kapitalistklassen. Men dei slår i mange høve fast kva kapitalistklassen kan tillate seg å gjere og kva han ikkje kan gjere. Arbeidsfolk må føre denne kampen for livsinteressene sine om ikkje undertrykkinga og utbyttinga skal bli enda hardare. AKP(m-l) vil tene folket og alltid ta del i og gå i brodden for den daglege kampen for arbeidsfolk sine interessar. (Partiets program for ulike sider av denne klassekampen er slått fast i partiets arbeidsprogram, militærprogram og sameprogram.)

Kapitalistane kan godta mange slags konsesjonar og reformer, så lenge dei held makta over økonomien og staten. Om folket skulle vinne fram på nokre område, brukar kapitalistane makta si til å minke verknadene av slike singlar.

For å få til grunnleggjande endringar må heile det kapitalistiske systemet styrtast, men for å gjera dette treng folket omfattande røynslar frå klassekampen. Her ligg den langsiktige og revolusjonære verknaden av den daglege klassekampen. Han kan auke talet på dei som forstår at det kapitalistiske systemet må avskaffast og auka talet på dei som er røynde i å føre ulike kampar mot klassefienden. Dei lærar taktikk og strategi, dei lærar

om sine egne og fienden sine sterke og svake sider, og dei lærar å stå saman. Slik førebur den daglege klassekampen folket på kampen for å ta makta i heile samfunnet.

Partiet må ta del i alle desse kampane og setje dei inn i det langsiktige perspektivet. Partiet må ikkje forfalle til berre å drive reformistisk, økonomistisk og perspektivlaus kamp. Ei av dei viktigaste oppgåvene i dag er å auke talet på kommunistar og revolusjonære.

4.2. Einskap i klassekampen

Det er ei avgjerande strategisk oppgåve å utvikle styrken og einskapen i arbeidarklassen. Hovudhinderet for at arbeidarklassen skal kunne opptre som ei samla, politisk kraft er det politiske, ideologiske og organisatoriske grepet DNA/LO-toppen har på han. Einskapen i arbeidarklassen må styrkast gjennom felles kamp mot borgarskapet og mot klassesamarbeidet og splittelsesmakeriet frå DNA/LO-toppen. Ei sentral oppgåve for å oppnå slik einskap er å skipe og utvikle alliansen mellom kjerneproletariatet og den kvinnelege delen av arbeidarklassen. Da må også menna i arbeidarklassen slåst mot kvinneundertrykkinga i egne rekker. Kvinnene i kjerneproletariatet kan p.g.a. dobbeltstillinga si spela ei særskilt viktig rolle i kampen for einskap.

Samstundes er det naudsynt å utvikle styrken til begge dei leiande kreftene. For å styrka kampkrafta til kvinnene i arbeidarklassen, er det naudsynt å utvikle både klassemedvit og kvinnemedvit, både kvinneorganisering og fagorganisering. For å oppnå einskap i arbeidarklassen må det førast kamp mot rasismen, både den rasistiske undertrykkinga borgerskapet står for, og rasistiske haldningar blant arbeidsfolk sjølve. Arbeidarklassen i Noreg må solidarisere seg med arbeidarar og undertrykte over heile verda.

Ei anna strategisk oppgåve er å byggje einskapsfronten mellom arbeidar-klassen og ulike delar av småborgarskapet.

4.3. Fagrørsla.

Fagrørsla er den viktigaste masseorganisasjonen i Noreg. Ho omfattar LO og ei rad organisasjonar som ikkje er knytt til LO. Ho blei skapt av arbeidarklassen i kamp mot utbytting og undertrykking. LO-leiinga og leiinga i dei andre store fagorganisasjonane går aktivt inn for å øydeleggje fagrørsla som kamporganisasjon. Dei har knebla fagrørsla gjennom lov- og avtaleverket, samarbeider med staten og kapitaleigarane mot medlema i fagrørsla og har gjort fagrørsla til ei mjølkeku for Arbeidarpartiet.

Vi kjempar for ei fri og uavhengig fagrørsla som fører klassekamp mot staten og kapitalen for arbeidsfolk sine interesser, ei fagrørsla som handlar solidarisk med alle arbeidsfolk som er i kamp, som kjempar mot alle former

for kvinneundertrykking, rasisme og fascisme og som stør arbeidarar og undertrykte over heile verda. Ei slik fagrørslé kan ikkje vera underbruk av noko parti, og ho må stri mot byråkrati og pampevelde innad.

4.4. Kvinnerørsla.

Kvinnerørsla er ei stor masserørslé og ei viktig samfunnsmessig kraft. Grunnlaget for styrken til den nye kvinnerørsla er at kvinnene har blitt yrkesaktive i stor målestokk og har tatt utdanning. Kvinnerørsla spelar ei avgjerande rolle for å utvikla kvinnemedvitet. Kvinneorganisering og kvinnemedvit er naudsynt for at kvinnene skal kunna slåst for interessene sine som kjønn.

Sidan kvinneundertrykkinga råkar alle kvinner, er det grunnlag for breie alliansar mellom dei, men sjølv om enkelte borgarkvinner kan stille seg på kvinnekampen si side, vil dei som gruppe handle i pakt med klasseinteressene sine.

Vi kjempar for ei kvinnerørsla som rettar kampen mot det kapitalistiske systemet og kvinneundertrykkinga frå menn i alle klassar. Kvinnerørsla må ta del i kampen mot imperialismen, og ho må avsløre og kjempe mot den rasistiske undertrykkinga i Noreg. Ho må slåst mot menn si undertrykking. Samtidig må kvinnene alliere seg med dei som stør kvinnekampen, og ha som målsetting å vinne menna i det arbeidande folket for denne kampen.

Innafor kvinnerørsla har arbeidarkvinnene ei særskilt viktig rolle. Som kvinner og arbeidarar er dei ein fortropp i kampen mot all kvinneundertrykking og klasseundertrykking, mot kapitalismen og for sosialisme og kommunisme.

4.5. Kampen mot imperialismen.

4.5.1. Einskapsfronten mot imperialismen.

Den viktigaste felles oppgåva for folk i verda er å byggje opp ein brei, internasjonal einskapsfront mot dei to supermaktene Sovjet og USA. Dei er det største hinderet for verkeleg revolusjon, frigjering og framskritt i verda. Hovudkrafta i denne fronten er den kampen folkemassane i den 3. verda fører mot imperialismen. Kampen må også omfatte det arbeidande folket i dei industrialiserte landa og dei to supermaktene sjølve. Det er bra om regjeringar i den 2. verda, som den norske, stør ein slik front i einskilde saker, for det splittar dei imperialistiske kreftene og isolerer supermaktene. Men slik støtte vil vera vaklande og mellombels.

Utviklinga av fronten mot supermaktene står ikkje i motstrid til å utvikle klassekampen. Det er også naudsynt å føre kamp mot dei mindre imperialistane, mellom anna mot norsk imperialisme. AKP vil halde fram kampen

mot norsk medlemskap i EF. Vi vil kjempa mot NATO, for eit uavhengig og nasjonalt forsvar. Samtidig må vi kjemp mot alle former for pro-sovjetisk «nøytralitet».

4.5.2. Kamp mot ABC-våpen og folkemord.

Supermaktene utviklar særskilte våpenslag og doktrinar til bruk for folkemord. Det er naudsynt å reise kampen mot dette.

Vi stør kravet om at supermaktene skal ruste ned, redusere dei konvensjonelle styrkane sine og øydeleggje lagra sine av atomvåpen, biologiske våpen og kjemiske våpen (ABC-våpen).

Det er ei avsporing å stille kravet om avrustning til frigjeringsrørslar eller sjølvstendige land som blir truga eller angripne av supermaktene. Det er ein illusjon å tru at nedrustning kan gjere slutt på krigane så lenge imperialismen finst. Nedrustningsforhandlingar blir brukt for å føre opprustning bak eit røykteppe av fredsprat, og er ein del av det strategiske spelet mellom supermaktene.

4.5.3. Kampen for fred.

Folk over heile verda fryktar med rette ein 3. verdskrig. Millionar av menneske over heile verda har protestert mot krigsførebuingane. Samtidig er det strid om kva line ei fredsrørslar skal følgje for å tene kampen mot krigen. Kampen for fred må:

- Støtte den væpna frigjeringskampen som folka i den tredje verda førar mot imperialismen - det er den sterkaste krafta mot den imperialistiske krigen.
- Rette seg mot kjeldene til krigen, dvs. i første rekkje mot dei to supermaktene.
- Avsløre den falske fredsviljen og fredspropagandaen til supermaktene og ikkje la seg utnytte til å tene interessene til den ene eller den andre av dei.
- Støtte retten til å verje sjølvråderetten mot imperialistiske åtak.

4.5.4. Kva som må gjerast dersom verdskrigen bryt ut.

Dersom ein tredje verdskrig bryt ut, med dei katastrofale følgjene han vil få, finst det berre ein utveg: Å reise ein langvarig folkekrig mot imperialismen og for nasjonal frigjerung og demokrati. Arbeidarar og undertrykte over heile verda må gå saman for å styrte imperialismen og leggje dette brutale systemet i grava for alltid, slik at parolen «aldri meir krig» kan bli røyndom.

Dersom Sovjet set i verk eit åtak på Noreg, er det rett å stø den

forsvarskrigen som det borgarlege norske forsvaret fører, så lenge som råd. Karakteren som dette forsvaret har, gjer at det vil bryta saman etter ei tid. Derfor er det naudsynt å utvikle ein folkekrig heilt frå starten.

I kampen mot ein okkupant må arbeidarklassen og folket slå seg saman med alle som vil slåst mot okkupasjonen i ein breiast mogeleg nasjonal einskapfront og ein frigjeringshær. Delar av kapitalistklassen vil søkje kompromiss med okkupanten. Derfor er det viktig at arbeidarklassen vann hegemoniet i den nasjonale motstandskampen. Berre då kan han bli ført fram til siger. Om arbeidarklassen har leiinga i motstandskampen kan han hindra at sigeren blir ein siger for kapitalistane og imperialistane. Slik kan ein nasjonal motstandskrig bli startfasen til ein sosialistisk revolusjon.

4.6. Kampen mot rasismen

Rasismen styrkar seg i dei imperialistiske landa.

Rasismen er ein viktig reiskap alle imperialistiske regjeringar brukar for å splitte det arbeidande folket og sikre oppslutting om utbyttinga av den 3. verda. Farga innvandrarar blir gjort til syndebukkar for arbeidsløyse og sosial nød.

Sidan den økonomiske krisa slo inn i Europa har statane der ført ein meir og meir rasistisk politikk for å stengje folk frå den 3. verda ute.

Også i Noreg har den statlege rasismen auka kraftig, og er ein alvorleg trussel mot demokratiet og heile det norske samfunnet. Utlendingslova legaliserer statleg rasisme, og rasistiske og fascistiske organisasjonar nyttar høvet til ein offensiv. Rasistisk vald og undertrykking av innvandrarar og flyktningar frå den 3. verda har auka.

Noreg må åpne grensene for arbeidsinnvandring frå 3. verda, og for flyktningar frå både krig, forfølging, økonomiske og økologiske katastrofer.

Kampen mot rasismen må leggje stor vekt på å vise at årsakea til fattigdommen og underutviklinga i den 3. verden er den imperialistiske undertrykkinga.

Innvandrarane har sjølve vore drivkrafta i den anti-rasistiske kampen, i å bygge opp anti-rasistiske organisasjonar og utvikle analysen og dei politiske linene.

Kampen mot rasismen blir ei stadig viktigere oppgåve i tida framover. Han må få ein sentral plass i organisasjonar som fagrørsla og kvinneorganisasjonane.

Kampen mot rasismen er ein strategisk viktig kamp, både på kort og lang sikt. På kort sikt kan han vere med på å hindre fascisering av samfunnet, på lang sikt må rasismen utryddast om vi skal oppnå eit kommunistisk samfunn.

4.7. Kampen mot rasering av miljøet

Miljørørsla er ei masserørsla som rettar seg mot den kapitalistiske rovdrifta på natur og miljø. Det er det internasjonale borgarskapet, det norske inkludert, som ber hovudansvaret for den økologiske øydelegginga. Det er viktig å kjempe for beinveges reformar som er retta mot dei verste trugsmåla mot miljøet. Samtidig vil ikkje miljøkampen kunne lukkast utan at kapitalismen som system er nedkjempa i verdsmålestokk. AKP har ei særskild viktig oppgåve i å reise miljøkampen i arbeidarklassen og i å knytte han til den kampen dei undertrykte folka i den tredje verda fører.

5. Sosialistisk revolusjon i Noreg

5.1. Føresetnadene for ein sosialistisk revolusjon i Noreg

Arbeidarklassen i Noreg må setje seg som mål å styrte kapitalismen og skape eit sosialistisk samfunn. Ein revolusjon blir mogeleg når dei indre motsetningane i kapitalismen har utvikla seg langt nok.

Revolusjonen må tuftast på fleirtalet av folket - på arbeidarklassen, småbrukarar, fiskarar, arbeidande intellektuelle osv. Borgarskapet vil bruke alle middel, også militærmakt, for å knuse revolusjonen. Derfor må folket vera budd på å gjennomføre revolusjonen med våpenmakt og forsvare sosialismen med våpen.

Revolusjonen må vera førebudd og organisert, han må vere tufta på ein einskapsfront av alle revolusjonære klassar og grupper, og det trengst eit kommunistisk parti i leiinga.

Revolusjonen i Noreg kan ikkje vinne utan internasjonal solidaritet frå arbeidarklassen og folket over heile verda. Dei revolusjonære kreftene må utnytte motsetningane mellom imperialistiske statar for å hindra dei i å slå seg saman mot revolusjonen.

Samanlikna med dei landa som har prøvd å byggje sosialismen til no, vil sosialismen i Noreg ha nokre klare fordelar, mellom anna ein høgt utvikla økonomi, stor og røynd arbeiderklasse, demokratiske tradisjonar og eit høgt utdanningsnivå, men Noreg har også ulemper: Mellom anna eit stort borgarskap som er røynd i borgarlege herskertechnikkar mot folket, ein økonomi som er sårbar og sterkt knytt til imperialismen, og sterke reformistiske tradisjonar i folket. Økonomisk og klassemessig har Noreg eit gunstig utgangspunkt for å byggje sosialismen.

5.2. Dei første oppgåvene i revolusjonen

Den første oppgåva i revolusjonen er å erobre den politiske og økonomiske makta. Det vil seie:

- å erstatte diktaturet til borgarskapet med proletariatets demokratiske diktatur,
- å gjere monopola og statsbyråkratiet sin kapitalistiske eigedom til den sosialistiske eigedomen til folket.

Dette krev:

- at all borgarleg og imperialistisk militærmakt blir oppløyst og erstatta av ei ny folkeleg og sosialistisk våpenmakt,
- at det blir oppretta ei revolusjonær regjering med brei støtte i arbeidarklassen og folket,
- at revolusjonen sikrar Noregs økonomiske, politiske og militære sjølvstende,
- at det blir skipa ein dominerande sosialistisk sektor i økonomien der målet er å styrke sosialismen og gi folket betre liv,
- at det blir oppretta eit revolusjonært demokrati for det arbeidande folket med formør for arbeidarkontroll i økonomi og stat,
- at det gamle statsbyråkratiet blir erstatta av revolusjonære maktorgan som har utvikla seg gjennom kampen.

5.3. Riv Noreg laus frå det imperialistiske verdssystemet:

- Den sosialistiske staten må kontrollere utanrikshandelen. Utanlandsk imperialistisk eigedom i Noreg må konfiskerast.
- Noreg må fri seg frå einsidige avtalar og alliansar som gir imperialistiske makter fotfeste i Noreg.
- Noreg må forsvare det nasjonale sjølvstendet og suvereniteten sin, medrekna suvereniteten over Svalbard.
- Noreg må seia frå seg all norsk imperialistisk eigedom og territoriale krav, slik som krava på land i Antarktis.
- Noreg må stø alle som strir mot imperialismen, for frigjering og revolusjon.
- Samane skal ha nasjonal sjølvråderett i samisk område.

5.4. Den sosialistiske økonomien

5.4.1. Sosialistisk eigedom.

Når revolusjonen i den første perioden har gjort monopola til sosialistisk statseigedom er alle dei viktigaste produksjonsmidla, finansvesenet og alle strategiske næringar sosialisert. Alle verksemder som spelar ei viktig rolle i militær produksjon må også gjerast til statseigedom. Det må skipast statsmonopol på utanrikshandelen.

Kapitalistisk eigedom som ikkje høyrer til monopola blir gjort til

statseigedom i eit tempo og i former som høver til situasjonen. Det vil spele ei rolle kva haldning eigarane tar til revolusjonen og sosialismen. Om det blir aktuelt med privat drift i ei overgangstid, krev det streng kontroll frå arbeidarorganisasjonane og staten.

Dei få, store jord- og skogeigedomane blir gjort til statseigedom.

Bønder og fiskarar som lever av sitt eige arbeid, får halde på jorda og produksjonsmidla. Dei skal ha stønad av staten til å halde fram med produksjonen, og hjelp til å utvikle samvirkeordningar friviljug. Berre om dei ønskjer det sjølve kan eigedomen deira gå opp i sosialistisk samvirkeeeigedom. Slikt samvirke må tuftast på deira eiga rørsle og ikkje tvingast på dei utanfrå.

Dei same prinsippa for friviljug samvirke vil også gjelda annan småbor-
garleg eigedom.

5.4.2. Sosialistisk planøkonomi.

Med grunnlag i den sosialistiske statssektoren må det utviklast ein sosialistisk planøkonomi. Planen må rettast etter kva folket treng på lang og kort sikt. Han må:

- vere tufta på ei demokratisk masserørsle og ikkje vere statsbyråkratiet sin plan,
 - byggje på omsynet til økologiske vilkår,
 - nytte ressursane slik at det også tener langsiktige interessar og framtidige generasjonar,
 - samsvare med dei politiske målsettingane til sosialismen om å bryte ned klasseskilja, avskaffe kvinneundertrykking og nasjonal undertrykking osv.,
 - fremje og oppmuntre lokalt initiativ og skaparkraft.
- Vokster i seg sjølv er ikkje eit gode om veksten krenkjer desse grunnleggjande forholda.*

Eit sosialistisk Noreg må handle på verdsmarknaden og kan ikkje isolere seg frå han utan at det får store skadeverknader for økonomien.

Den høgt utvikla produksjonen gjer det mogeleg å avskaffe vareproduksjonen på nokre område straks. Men det vil framleis vere naudsynt med ein omfattande vareproduksjon i lang tid, også under sosialismen.

Planen må syte for at dei sosialistiske sektorane i økonomien styrkar seg i høve til dei sektorane der det framleis vil finnest restar av kapitalistiske tilhøve. Men sosialismen må ikkje gå for raskt fram slik at økonomien får atterslag og sosialismen sjølv får problem.

5.4.3. Gje folket betre liv og byggje eit nytt samfunn.

Hovudmålet for sosialismen er å gje folket betre liv, avskaffe arbeidsløysa, sikre bustad, helsestell, utdanning, eldreomsorg, kultur osv. for alle. Ny

teknologi må nyttast til å fjerne tungt, einsformig og farleg arbeid, korte ned normalarbeidsdagen og produsere fleire slike forbruks-goder som folk verkeleg har bruk for. Dette vil også seie å bryte med den ressursløsende «bruk-og-kast»-økonomien i forbrukarsamfunnet og skape varig tryggleik og velferd for folket. Sosialismen må sikre fulle demokratiske rettar for alle folkeslag i Noreg, og kan ikkje vere tufta på norsk kulturelt og politisk hegemoni.

Bryte med den samfunnsmessige arbeidsdelinga.

Ny teknologi gjer det mogeleg å setje ned arbeidstida i rutineprega produksjon og administrasjon, spreie kunnskap og leggje eit materielt grunnlag for å frigjere arbeidarklassen til å ta direkte del i leiinga av staten og produksjonen. Det vil seie å bryte ned skiljet mellom intellektuelt og manuelt arbeid.

Full kvinnefrigjering.

Socialismen må frå første stund byrje å overføre oppgåvene frå familien til samfunnet og bryte ned kjønnsarbeidsdelinga. Kvinnene må ha økonomisk sjølvstende, ha lik løn og like vilkår med menn uavhengig av yrke. Dei grunnleggjande offentlege tenestene som utdanning, helsestell og barnehagar skal bli gratis.

Det må leggjast vekt på utviklinga av teknologien i dagleglivet. Kvinnene må ha posisjonar og makt i alle organ som har noko å seie i staten og produksjonen, og målsettinga med kvinnefrigjeringa må prege alle delar av planen og produksjonen.

I staden for den noverande familien må det utviklast samlivsformer som byggjer på likeverd mellom kjønna, samfunnsansvar for forsørging og omsorg, økonomisk sjølvstende for alle (også barn, gamle og arbeidsuføre) og like rettar for homofile og heterofile.

Slutt på rovdrift på natur og miljø.

Når profitten er avskaffa som drivkraft i samfunnet, ligg vilkåra til rette for å hindre rovdrifta på natur og miljø. Men all historisk røynsle syner at socialismen også kan gjere grove feil mot naturmiljøet. Derfor må det skapast ein ny type sosialistisk planøkonomi der omsynet til miljøet er ein del av det økonomiske grunnlaget for samfunnet. Men samtidig må miljøkampen halde fram under socialismen.

Bryte ned skiljet mellom by og land.

Overskotet og den nye teknologien gjer at socialismen i stadig mindre grad er avhengig av at produksjon og kunnskap samlar seg i dei store byane. Heile landet kan få dei same økonomiske og kulturelle vilkåra. Sosialismen kan ta til å bryte ned skiljet mellom by og land.

5.4.4. Klassekamp og utvikling av produksjonen.

Det er naudsynt med ei kraftig utvikling av produktivkreftene for å sikre det

materielle grunnlaget for sosialismen og kommunismen. Men det er klassekampen i samfunnet som avgjer om produktivkreftene blir utvikla i samsvar med interessene til dei arbeidande massane eller borgarskapet sine. Utviklinga av produktivkreftene og kva veg denne utviklinga skal ta, er derfor eit av dei viktigaste områda for politisk kamp under sosialismen.

For å hindre for godt at eit nytt borgarskap tar makta, må samfunnet omskapast så mykje at dei historiske føresetnadene for kapitalisme ikkje lenger er til stades. Sosialismen må frigjere produktivkreftene og føre den industrielle og teknologiske revolusjonen opp på eit høgare nivå, frigjere menneska frå arbeidsdelinga si tvang, og skape om ideologien og kulturen i samfunnet. Når dei materielle tilhøva ligg til rette må distribusjonen ikkje lenger skje på grunnlag av pengeøkonomi og varemarknad. Ei full utvikling av eit slikt samfunn krev sosialistiske revolusjonar over store delar av verda.

5.5. Den sosialistiske staten.

5.5.1. Proletariatets demokratiske diktatur

Den sosialistiske staten byggjer på interessene til proletariatet (arbeidarklassen), arbeidende bønder og fiskarar, underordna funksjonærar og andre i liknande yrke, og arbeidende intellektuelle.

Desse klassane og gruppene reknar vi til **det arbeidende folket**. Arbeidarklassen må spela den leiande rolla innanfor denne klassealliansen for at samfunnet skal utvikle seg vidare fram mot kommunismen.

Denne sosialistiske statsmakta må vere proletariatets demokratiske diktatur, der arbeidarklassen og det arbeidende folket har makta og imperialismen og kapitalistklassen blir undertrykt.

Proletariatets diktatur rettar seg mot

- restane av det gamle borgarskapet og andre som held fram med å kjempe for å utbytte andre,
- representantar for utanlandske imperialistiske makter i Noreg,
- nye kapitalistar, statsbyråkratar og andre som vil prøve å gjera seg til ein ny kapitalistisk utbytarklasse.

Desse klassane og gruppene er fiendar av sosialismen.

5.5.2. Den sosialistiske folkehæren

Ein ny hær må byggjast opp på grunnlag av dei revolusjonære styrkane som har sikra sigeren i revolusjonen. I denne folkehæren må både kvinner og menn vere med. Han må ha eit nært samband med arbeidsfolk, tene interessene deira, forsvare sosialismen og helde fast på dei demokratiske og revolusjonære ideane som revolusjonen byggjer på. Det må også utviklast eit system med allmenn folkevæpning. Hæren må stå under leingi av offiserar

som er lojale mot sosialismen. Kommunistpartiet må spele ei leiande rolle i hæren.

5.5.3. Statsleiing tufta på frie og hemmelege val.

Den sosialistiske statsleiinga må byggje på frie, hemmelege val til folkevalde forsamlingar, som igjen vel regjering og lågare former for statsleiing. Slike organ må ikkje skilje seg frå folket og bli forsamlingar av byråkratar, men vere utøvande organ som arbeider aktivt for å setje vedtak ut i livet. Representantane må kunne kallast attende av dei som har valt dei. Flest mogeleg av leiarane i statleg og økonomisk byråkrati må vere folkevalde, ha vanleg arbeidarløn og rapportplikt, og kunne trekkjast attende. Det må vere kvinne- og arbeidarkvotering i folkevalde organ. Desse organa skal ikkje bli dominerte av folk frå leiinga av statsbyråkratiet og økonomien. Representantar valde frå arbeidsplassane må få ein viktig plass ved sida av representantar frå geografiske krinsar.

Demokratiske arbeidarforsamlingar må få verkeleg makt på arbeidsplassane.

5.5.4. Det proletariske demokratiet.

Arbeidarklassen og folket treng demokratiet for å forme sitt eige samfunn og si eiga framtid. Utan demokrati er det umogleg å utvikle samfunnet i retning av kommunismen, og statsbyråkratiet vil lett utvikle seg til ein ny overklasse. I sosialismen si historie er det gjort grove feil i høve til det sosialistiske demokratiet. Vi vil kjempe for desse rettane under sosialismen:

- Ytringsfridom, fridom til diskusjon og kritikk, som også omfattar fridom til kritikk av statsleiinga. Slike fridomar er føresetnader for utvikling av vitskap, kunst og kultur. Inngrep i ytringsfridomen skal berre vere unntak, slik som forbod mot nazipropaganda, rasisme, kvinneundertrykking og sadisme. Inngrep må vera avgrensingar, slik at alt som ikkje er forbode skal vera lovleg.
- Fridom frå nasjonal undertrykking. Sjølvråderett for den samiske nasjonen og nasjonale rettar til alle nasjonale minoritetar.
- Full religionsfridom, kyrkja er skild frå staten.
- Full juridisk jamstilling mellom kvinner og menn, medrekna tiltak for å sikre verkeleg jamstilling.
- Inga diskriminering eller undertrykking på grunnlag av homofil legning. Homofilt samliv skal reknest som likeverdig med heterofilt.
- Personleg individuelt rettsvern for alle.
- Frie fagforeningar skipa og leia av arbeidsfolk sjølve - og streikerett.
- Organisasjonsfridom og rett til å skippe politiske parti og organisasjonar.
- Frie val der folk kan velje mellom kandidatar som representerer ulike politiske alternativ.

Systemet med demokratiske rettar må utvidast og utviklast slik at arbeidarklassen får fordelar. Rettar må også utviklas som ikkje finst under kapitalismen, som arbeidsfolk sin rett til deltaking i radio og TV, innsyn i databankar osv.

Folket må kontrollere det sosialistiske statsapparatet og det må drivast organisert arbeidarkontroll med byråkratiet. Arbeidsfolk må meir og meir ta direkte del i statsstyret, og dei som har leiande jobbar må gjere underordna jobbar i periodar.

5.5.5 Undertrykking av kontrarevolusjon.

Borgarskapet må undertrykkjast som klasse. Den kapitalistiske eigedomen blir avskaffa, og forsøk på å opprette kapitalistiske produksjonstilhøve på nytt blir undertrykt. Kontrarevolusjonær verksemd, spionasje og samarbeid med imperialismen for å skade sosialismen må også undertrykkjast. Dei enkelte medlemmane av det gamle borgarskapet skal ha demokratiske rettar så lenge dei respekterer dei sosialistiske lovene.

Hovudmetoden for å undertrykke borgarskapet under sosialismen er at det arbeidende folket tar del i demokratisk diskusjon og kritikk av borgarleg politikk, byråkrati og kapitalistiske tendensar, og at dei folkelege masseorganisasjonane mobiliserer mot dei. Statsapparatet sine tiltak mot borgarlege tendensar må bygge på folkelege masserørsler og arbeidsfolk sine krav.

5.6 Vitskap, utdanning og kultur for folket.

Staten må stø og leggje til rette for undervisning, vitskap, kunst og kultur som særskilt tener det arbeidande folket. Utdanning skal vere gratis, og det må vere kvotering til fordel for arbeidsfolk, kvinner og minoritetar. Staten må syte for at flest mogeleg får vitskaplege kunnskapar, og gi gode vilkår for forskning og vitskap. Det må vere vitskapleg og kunstnerisk fridom.

5.7 Mot range idear om sosialismen.

Det sosialistiske demokratiet kan ikkje berre vere ei utviding av det borgarlege formal-demokratiet, som i røynda ikkje gir folket nokon avgjerande innverknad på utviklinga av samfunnet. Det må vere eit verkeleg demokrati og skipe dei formene og institusjonane som gjer at arbeidsfolk verkeleg kan ha makt over samfunnsutviklinga.

Sosialismen skal ikkje vere ein «monolitisk stat» der alle viktige avgjerder blir tatt av ei lita gruppe i spissen for kommunistpartiet og staten. Formelle juridiske særrettar for kommunistpartiet og krenkning av dei demokratiske rettane er ein fare for det sosialistiske demokratiet. Partiet må spele si leiande politiske rolle gjennom overtving og demokratisk, politisk

arbeid.

5.8 Klassar og klassekamp i eit sosialistisk Noreg.

5.8.1 Klasser og klassekamp.

I heile tidbolken med utviklinga av sosialismen i Noreg, vil det vere klassekamp om korleis sosialismen skal utvikle seg. I den første tida vil hovudfaren for kontrarevolusjon kome frå dei kapitalistane, byråkratane og imperialistane som har mist posisjonane sine. Men historiske røynsler viser at hovudfaren etter eit tid er at det oppstår eit nytt borgarskap innanfor den sosialistiske staten, det kommunistiske partiet og dei økonomiske verksemdene. Kampen mot at slike sjikt skal oppstå og konsolidere seg, er derfor ein viktig del av klassekampen under sosialismen.

Arbeidarklassen må vera hovudkrafta i denne klassekampen. Det er viktig at det finst sjølvstendige arbeidarorganisasjonar, ei sjølvstendig fagrørslle og andre masseorganisasjonar som kan føre denne kampen. Sosialismen vil føre til at dei andre delane av det arbeidande folket kjem nærare arbeidarklassen, slik at massebasisen for sosialismen blir styrkt.

I det sosialistiske samfunnet finst to slags motsetningar, motsetningar i folket og motsetningar mellom folket og fienden. Desse motsetningane må løysast på ulikt vis. Om delar av folket blir handsama som om dei var fienden, vil det skada sosialismen alvorleg.

5.8.2 Kvinnekamp

Å styrte kapitalismen er naudsynt for å oppnå kvinnefrigjering, men det er ikkje nok. Familien må oppløysast, den kjønnsbestemte arbeidsdelinga må brytast ned, og menn sine privilegier må avskaffast. Dette krev endringar i økonomien og i organisering av samfunnet, og ideologisk kamp. Til det private arbeidet er tatt over av samfunnet, er det eit mål for kampen at menna tar halvparten av hus- og omsorgsarbeidet.

I heile perioden med sosialismen er det naudsynt med organisert og omfattande kvinnekamp og ei sjølvstendig og sterk kvinnerørslle. Kvinnene må ha makt i kommunistpartiet og staten, masseorganisasjonane og samfunnslivet.

Kvinnekampen er heilt naudsynt for å utvikle sosialismen til kommunisme. Berre kommunismen kan gi full kvinnefrigjering.

5.9 Kommunistpartiet under sosialismen i Noreg.

Sosialismen er eit samfunn der oppgåvene skal løysast på nye måtar, og der

sterke krefter innanlands og utanlands prøver å destabilisere samfunnet. Sosialismen skal utviklast vidare til eit klasselaust kommunistisk samfunn. For å forsvare og videreutvikle sosialismen trengst eit kommunistparti som spelar ei leiande rolle i samfunnet. Dette partiet må saman med andre, eller åleine, søkje regjeringsmakt. Ein slik posisjon i samfunnet kan partiet berre få eller halde på om det handlar slik at arbeidarklassen og folket gir det nok støtte. Eit kommunistparti utan folkeleg støtte har ingen rett til regjeringsposisjon under sosialismen.

Dersom det er fare for at eit mindretal av utbyttarar kjem attende til makta, må kommunistane alliere seg med andre som vil forsvare sosialismen og kjempe for å hindra at kapitalismen blir atterreist.

Partiet må ikkje skilje seg frå arbeidarklassen og det folket det skal tene. Det må ha den viktigaste basisen sin ute mellom folk, på arbeidsplassane, i lokalsamfunna og i masseorganisasjonane. Eit fleirtal av partimedlemene og fleirtalet i den valde leiinga på alle nivå må vere vanlege arbeidarar og arbeidsfolk som står i sitt vanlege arbeid.

Partiet må halde på marxismen som ein vitskapleg teori og analysere samfunnsutviklinga kritisk. Marxismen må ikkje degenerere til statsreligion. Partiet må leie masserørsla nedanfrå og ta parti for arbeidsfolk mot byråkratiet. Leiande funksjonærar i partiet må ikkje få høgare løner eller privilegiar som skil dei frå vanlege arbeidsfolk. Karrieristar må reinskast ut av partiet. Partiet må krevje personleg disiplin og halde på tradisjonen med ideologiske kampar og drøfting av motsetningar. Kampen mot kvinneundertrykking må også førast internt i det kommunistiske partiet, slik at kvinnene blir sikra ein reell maktposisjon. Målet er ikkje monolitisk einskap, men eit friskt indre liv, der politisk usemje kjem fram og blir klårlagt.

Arbeidsfolk utanfor partiet må også trenast opp i den vitskaplege sosialismen. Skiftar partiet likevel farge, blir det naudsynt å ta opp striden for eit nytt revolusjonært kommunistparti.

6. Den internasjonale kommunistiske rørsla

6.1 Røynslene frå den kommunistiske verdsrørsla

Arbeidarklassen kan ikkje vinne over kapitalistklassen utan sjølv å skape organisasjon, politisk leiing og ei vitskapleg forståing av samfunnet og revolusjonen. All røynsle viser at det er naudsynt med eit kommunistparti for å vinne i den sosialistiske revolusjonen og leie klassekampen vidare under sosialismen.

Det felles politiske grunnlaget for den kommunistiske verdsrørsla er marxismen-leninismen-maoismen (eller Mao Zedongs tenkning). Denne teorien er i første rekke utforma av Marx, Engels, Lenin, Stalin og Mao

Zedong. Kommunistane i dei enkelte landa må videreutvikle og tillempe teoriene på sine forhold og si tid. Marxisme må ikkje sjåast på som eit stivna og ferdig system.

Utviklinga av kapitalismen og røynslene frå den kommunistiske rørsle stadfestar hovudlinene i denne teorien. Den kommunistiske rørsle har gjort feil og lidd nederlag, men den grunnleggjande teorien og politikken til den kommunistiske rørsle har vist seg å vere rett. Sosialismen har gitt enorme framsteg for meir enn ein milliard menneske. Det gjeld også i land der sosialismen har gått under etter ei tid. Nokre av nederlagene var ikkje til å unngå på grunn av tilbakeleggjande økonomiske og politiske tilhøve, andre skuldast feil i kommunistane sin teori og praksis. Det er viktig å studere dei historiske røynslene og dra lærdom av slike feil.

6.2 Kampen mot opportunisten og revisjonismen

Så lenge den kommunistiske rørsle har vore til, har ho utvikla seg i strid med opportunistiske og revisjonistiske retningar. Kampen mot opportunisten og revisjonismen er eit uttrykk for klassekampen som finst i arbeidarklassen og folket sjølv, og i kommunistpartiet. Det er umogeleg for kommunistpartiet å halde seg raudt utan å halde fram med denne striden. Kampen mot revisjonismen er eit vilkår for å vinne i revolusjonen og bygginga av sosialismen.

Marx og Engels førte ideologisk kamp mot anarkismen og ulike formar for reformisme. Etter imperialismens gjennombrøt, og særleg etter Oktober-revolusjonen blei dei viktigaste motstandane i den ideologiske kampen borgarlege og sosialdemokratiske leiarar. Dei leidde borgarlege arbeidsparti og tente imperialismen sine interesser. Lenin og bolsjevikane gjekk i spissen for denne viktige kampen mot sosialdemokratane i «den andre internasjonale». Stalin og det sovjetiske partiet førte kamp mot ulike revisjonist-grupper til høgre og «venstre», særleg trotskistane.

Men måten deler av denne kampen blei ført på i 30 og 40-åra var samtidig eit hinder for skapande utvikling av marxismen i Sovjet og Aust-Europa, og medverka til at marxismen-leninismen vart forsteina.

Det nye borgarskapet i Sovjet stadfesta makta si formelt på den 20. partikongressen i 1956, men utfallet av klassekampen var gitt fleire år tidlegare. Stalin prøvde å kjempe mot byråkrat-kapitalistiske tendensar i sine siste år. Men han hadde også ansvaret for ein politikk som gjorde det lett for eit nytt byråkratborgerskap å vekse fram i staten og partiet. Mellom anna ansvaret for forfølgning og politiske overgrep mot delar av folket og undertrykking av nasjonale minoritetar.

Den sterkaste og farlegaste forma for revisjonisme i verdsstålestokk er den Sovjet-leia moderne revisjonismen. Under dekke av kommunistiske frasar tener han klasseinteressene til ei imperialistisk supermakt.

Mao Zedong og det kinesiske kommunistpartiet gikk i spissen for kampen mot denne revisjonimen, særleg gjennom det store oppgjeret med den moderne revisjonismen på sekstitalet. Dei slo fast at klassekampen held fram under sosialismen, at Sovjet og dei revisjonistiske landa var blitt kapitalistiske, og at Sovjet sjølv var blitt ei imperialistisk supermakt.

Kommunistar i heile verda må forsvare dei riktige politiske og teoretiske resultata av desse kampane.

6.3 Oppgåvene for den kommunistiske verdsrørsla

Den kommunistiske internasjonalen, Komintern, som blei stifta av Lenin, utretta mykje positivt for den revolusjonære kampen, men det var feil å skipe Komintern som ein internasjonal demokratisk-sentralistisk organisasjon, med internasjonal disiplin underordna eit sentrum i Moskva.

I dag er det ingen grunn til å arbeide for organisasjonar av ein slik type. Men det er ei brennande oppgåve å sameine flest mogeleg av dei verkeleg revolusjonære og kommunistiske partia og organisasjonane i verda i dag. Det må skje på grunnlag av marxismen-leninismen; alle parti og organisasjonar står på like fot, ingen har krav på noko leiarskap, alle må lære av kvarandre og stø kvarandre.

7. Arbeidernes kommunistparti (marxist-leninistane)

AKP(m-l) er skipa for å leie arbeidarklassen og det arbeidende folket i kampen for å styrte kapitalismen, opprette sosialismen og kjempe for å skape eit kommunistisk samfunn. AKP(m-l) byggjer på teorien og røynslene til den kommunistiske verdsrørsla, på marxismen-leninismen-maoismen (eller Mao Zedongs tenkning) og på partiets eigne studiar og undersøkinger av samfunnet. AKP(m-l) er eit arbeidarparti, det er internasjonalistisk og samtidig patriotisk. Partiet sin organisasjon byggjer på den demokratiske sentralismen og masselina. Partiet nyttar metoden med kritikk og sjølvkritikk og kjempar mot karrieremakarar og opportunistar internt. Partiet sameinar ope og hemmeleg arbeid, og partiet tuftar økonomien sin på sjølvberging.

VEDTEKTER FOR AKP(m-l)

**revidert og vedtatt
av 5. landsmøte
(desember 1988)**

Vedtekter for AKP(m-l)

revidert og vedtatt

av 5. landsmøte

(desember 1988)

FØRSTE KAPITTEL

Innledning

AKP(m-l)s vedtekter er AKP(m-l)s program for organisasjonsspørsmål. De er partilovene som fastlegger medlemmenes plikter og rettigheter, partiets oragnisasjonsprinsipper, hvordan partiet er bygd opp, hvordan partiorganer og -organisasjoner på alle plan opprettes, arbeider og står i forbindelse med hverandre.

Nye medlemmer bør studere vedtektene for å få bedre forståelse for hvordan AKP(m-l) arbeider og hva partiet krever av dem.

Medlemmer og organisasjoner i partiet bør studere og diskutere vedtektene når de skal løse problemer eller behandle motsigelser. Dette kan f.eks. gjelde: Hvordan nye organer skal opprettes, hvordan og av hvem spørsmål avgjøres, hvordan vedtektsbrudd behandles, hvordan et lag skal løse en skarp indre motsetning, hva et medlem skal gjøre som er uenig i et vedtak eller hva et lag skal gjøre som er uenig i direktiv, hvordan enkeltpersoner og ledende organer skal kritiseres osv. Vedtektene bestemmer den framgangs-måten partilandsmøtet har vedtatt at AKP(m-l) skal følge.

Når medlemmer eller organer er usikre på eller uenig om hvordan saker behandles, bør de studere og følge vedtektene. Ingen i partiet er heva over vedtektene, og partiet må ta alvorlig på tilfeller der de blir brutt.

ANDRE KAPITTEL

Medlemskap

§ 1. Enhver arbeider, ethvert arbeidende menneske og enhver annen revolusjonær i Norge som godtar AKP(m-l)s program og vedtekter, arbeider aktivt i en grunnorganisasjon, utfører AKP(m-l)s beslutninger, underordner seg partidisiplinen og betaler medlemkontingenten, kan bli medlem av AKP(m-l). Medlem bør helst ha fylt 18 år.

(Kravet om å arbeide i en grunnorganisasjon gjelder så sant det er

mulig.)

(Opptak i AKP(m-l) innebærer at medlem forplikter seg til å følge vedtktene og er klar over at de er juridisk bindende i tvister om partiets eienom. Med eiendom i disse vedtktene menes foruten all eiendom også andre rettigheter av økonomisk og politisk verdi.)

§ 2. Søknader om medlemskap skal komme enkeltvis. Søknader må rettes til styret i en grunnorganisasjon (partiavdeling eller stedslag). Styret tar stilling til søknaden og legger fram sin innstilling for medlemsmøtet, som avgjør om søkeren kan tas opp som kandidatmedlem.

Kandidatmedlemskapet er ei prøvetid i partiet, som skal vise om søkeren virkelig bør bli medlem. I prøvetida skal kandidatmedlemmet bli bedre kjent med partiets vedtekter og program og få hjelp av partiet til dette. Samtidig skal partiet bli bedre kjent med kandidatmedlemmet - om hun fyller krava til partimedlemskap. Kandidattidas lengde er slått fast i direktiv fra sentralstyret.

Kandidatmedlem har de samme pliktene som vanlig medlem. Kandidatmedlem deltar i avstemninger med rågivende stemme. Kandidatmedlem bør ikke velges til tillitsverv eller delegat.

Etter at prøvetida er over, skal medlemsmøtet på grunnlag av ny styreinntstilling og ved første høve avgjøre om kandidatmedlem skal tas opp som vanlig medlem. Der kandidatmedlemmet av skjellig grunn har vært hindra i å vise om hun fyller krava til medlemskap, eller der partiet mener det ikke har godt nok grunnlag til å ta standpunkt, kan det vedta å utvide prøvetida. Der medlemsmøtet finner at kandidatmedlem ikke fyller krava til partimedlemskap, vedtar det at kandidattida er slutt, og at det tidligere kandidatmedlemmet ikke skal tas opp i partiet.

I tvilstilfeller skal medlemskap godkjennes av høyere organ. Dette gjelder bl.a. personer som har vært aktive fiender av den kommunistiske bevegelsen, som er blitt ekskludert av kommunistiske organisasjoner o.l.

Der det ikke finnes grunnorganisasjon av partiet, skal søknad om medlemskap rettes til sentralstyret, som avgjør om søkeren tas opp som kandidatmedlem. Etter at prøvetida er over, avgjør sentralstyret om kandidatmedlem skal tas opp som vanlig medlem.

Sentralstyret kan gi valgt distriktsstyre rett til å ta opp medlem på steder der det ikke finnes partilag (partiavdeling).

Om illegalitet eller forfølgelser gjør det nødvendig, kan sentralstyret gi partiorganer og partiorganisasjoner som normalt ikke har det, rett til å ta opp medlem.

Sentralstyret fastsetter regler for overføring av medlem fra en grunnorganisasjon til en annen.

§ 3. Medlemmer i AKP(m-l) har disse pliktene og rettighetene:

a) Arbeide for de kortsiktige og langsiktige interessene til arbeiderklassen og det arbeidende folket i Norge og verden. Kjempe mot reaksjon og imperialism, for demokrati, nasjonal frigjøring, kvinnefrigjøring, sosialisme og kommunisme.

b) Delta i klassekampen, forene seg med og lære av arbeiderklassen og det arbeidende folket, støtte, utløse og lede massenes kamp etter beste evne.

c) Studere forholda i Norge og verden og marxismen-leninismen-Mao Zedongs tenkning.

d) Delta i intern debatt og demokratiske avgjørelser for å fastlegge partiets linje. Kritisere partiets medlemmer og organer uansett stilling. Henvende seg til og legge fram forslag for partiorganer på alle plan. Sørge for at intern debatt holdes innafor partiet og utad lojalt sette i verk partiets vedtak. Velge tillitsmenn og bli valgt til tillitsverv.

e) Være dristig i kritikk og sjølkritikk. Kritikk og sjølkritikk bør ikke dreie seg om bagateller. Den skal føres fram på kameratslig måte, ha politisk sikte og ha som mål å rette på politiske og organisatoriske feil. Ingen i partiet har rett til å hindre medlemmer i å fremme kritikk. Ingen har rett til å skjule misforhold i partiet eller tillate handlinger som kan skade partiet. Ryktespredning og bakvaskelser i partiet skaper vondt blod mellom medlemmene og hindrer skikkelig kritikk og sjølkritikk i å komme fram, og må ikke tillates.

f) Kjempe mot kvinnekiskriminering i partiet. Kvinnemishandling er uforenlig med medlemskap i partiet.

g) Forsvare den revolusjonære kommunistiske teorien, kjempe mot revisjonismen. Kjempe for partiets enhet, mot fraksjonisme og partisplittelse og mot at partiet skifter farge.

h) Beskytte partiet, den progressive bevegelsen, arbeidsfolk og demokrater mot terror og spionasje.

i) Støtte partiet økonomisk så mye som mulig og arbeide for en sterk og sjølberga partiøkonomi.

Partimedlemmene må kjempe for å følge disse retningslinjene, føre et enkelt liv og arbeide hardt for arbeiderklassens og partiets sak.

§ 4. Når partimedlemmer bryter partidisiplinen, oppfører seg ukameratslig og i strid med AKP(m-l)s linje, fører fram anti-kommunistiske standpunkter utad, krenker massenes interesser, driver kvinnemishandling eller på annen måte skader partiet, har partiets organer rett til i samsvar med vedtektene og på grunnlag av en sjølstendig vurdering i hvert enkelt tilfelle, å treffe de nødvendige disiplinære tiltak: Advarsel, tilbaketrekking fra tillitsverv, suspensjon fra partiet, eksklusjon.

Tilbaketrekking fra tillitsverv kan vedtas av overordna organer på alle plan. Medlemsmøte i grunnorganisasjonen kan vedta tilbaketrekking av

tillitsvern i grunnorganisasjonen (partiavdelingsmøte fra partiavdelingsstyre og stedslagsstyre, stedslagsmøte fra stedslagsstyre). Distriktsstyremøte kan vedta tilbaketrekking fra distriktsstyre. Sentralstyret kan vedta tilbaketrekking fra sentralstyret. Tilbaketrekking fra tillitsvern kan gjelde for en kortere periode, f.eks. mens det gjøres undersøkelser, for seinere å ta beslutning om tilbaketrekkinga skal gjelde for godt, eller det kan straks vedtas at tilbaketrekkinga er endelig.

Suspensjon og eksklusjon fra partiet kan foretas av sentralstyret eller av medlemsmøte i grunnorganisasjon (partiavdeling), etter at den saka gjelder har fått høve til å forsvare seg. Valgt distriktsstyre har høve til å suspendere medlemmer.

Suspendert medlem mister alle medlemsettigheter. Det partiorgan eller den partiorganisasjon som vedtar suspensjon av medlem, avgjør i hvert enkelt tilfelle om medlemmet skal delta i organisasjonens arbeid i suspensjonstida. Suspensjon fra partiet skal ikke vare mer enn 6 måneder. Dersom særskilte forhold, så som nødvendigheten av å gjøre flere undersøkelser, gjør det ønskelig å utvide suspensjonstida, må det rapporteres inn for sentralstyret og godkjennes der.

Eksklusjon skal alltid innrapporteres til sentralstyret. Når eksklusjon eller andre disiplinære tiltak blir anka, skal sentralstyret ta den endelige avgjørelse. Landsmøtet skal forelegges beretning om eksklusjoner i perioden.

Partimedlemmer som blir politisk sløve og passive og ikke lenger viser interesse for å arbeide i AKP(m-l) til tross for at partiet har forsøkt å hjelpe dem til det, bør overtales til å gå ut av partiet og eventuelt fortsette å støtte partiet som sympatisører. (Dette gjelder ikke for folk som har vansker med å gjøre partiarbeid på grunn av sjukdom, høy alder e.l., men som virkelig ønsker å gjøre partiarbeid og være partimedlem.) Medlemmer skal reknes som utmeldt dersom de erklærer at de ikke lenger vil være medlem eller ikke betaler kontingent på tross av oppfordring.

Medlemmer som viser seg å være agenter eller skadegjørere, skal ekskluderes fra partiet og ikke slippes inn i rekkene igjen. Ved klare tilfeller av agent- og provokatørvirksomhet, kan eksklusjon skje uten at den det gjelder får forhåndsvarsel.

Om nødvendig skal det gjøres kjent utad at en bestemt person ikke lenger er medlem av AKP(m-l).

Om illegalitet eller forfølgelser gjør det nødvendig, kan sentralstyret gi partiorganer og partiorganisasjoner som normalt ikke har det, rett til å suspendere eller ekskludere medlem.

TREDJE KAPITTEL

Partiets organisasjonsprinsipper

§ 5. Partiets organisasjonsprinsipp er den demokratiske sentralismen, som er proletariatets organisasjonsform. De ledende organer på alle plan blir valgt etter demokratisk rådslagning. Hele partiet må strengt underordne seg en gjennomført og enhetlig disiplin: Den enkelte er underordnet organisasjonen, mindretallet er underordnet flertallet, lavere organer underordnet høyere og hele partiet er underordnet sentralstyret.

Ledende partiorganer på alle plan skal regelmessig legge fram beretninger om sitt arbeid på landsmøter, distriktsmøter og medlemsmøter i grunnorganisasjonene, og også på andre måter underrette medlemmene om viktige vedtak, direktiver og andre nyheter som har betydning for deres arbeid. De plikter å hjelpe til med å fostre partimedlemmene til erfarne, dyktige og sjølstendige klassekjempere som kan ta ledende oppgaver både i og utafor partiet. Dette krever særegne tiltak for fostring av kvinner.

Ledende organer skal bekjempe byråkrati og pampevesen. De skal stadig merke seg hva massene i og utafor partiet mener, og oppmuntre medlemmene til å overvåke de ledende organers arbeid. Alle medlemmer, grunnorganisasjoner og styrer har rett til å kritisere partiets organer og ledende medlemmer på alle plan, og legge fram forslag for høyere organer. Alle ledende organer har plikt til å svare på forslag, henvendelser og kritikk fra medlemmer, grunnorganisasjoner og andre organer i partiet. Det er strengt forbudt å prøve å hindre at forslag og henvendelser kommer fram til sentralstyret og andre ledende organer, å undertrykke kritikk og hevne seg på dem som kommer med kritikk. Et medlem som er uenig i lokale vedtak, kan reservere sin mening og legge saka fram direkte for sentralstyret. Det er viktig å skape en politisk situasjon der det er både sentralisme og demokrati, både disiplin og frihet, både enhetlig vilje og personlig frimodighet og initiativ.

Om illegalitet eller forfølgelser gjør det nødvendig, kan sentralstyret vedta at demokratiske rettigheter som er fastslått i vedtektene midlertidig settes ut av kraft. Så snart forholda tillater det, vedtar sentralstyret at disse rettighetene gjelder igjen.

§ 6. Fraksjonisme står i motstrid til et slikt sunt, demokratisk-sentralistisk liv i partiet. Fraksjonisme er å:

- Unnlate å ta opp eller skjule uenighet i interne diskusjoner om partiets linje.

- Arbeide fordekt for å fremme linjer som strir mot AKP(m-l)s linjer innad, f.eks. ved å drive propaganda for linjer som strir mot partilinja overfor enkeltmedlemmer, men samtidig unnlate å ta uenighet åpent opp til diskusjon på medlemsmøter i grunnorganisasjonen og overfor ledende organer, si seg enig i partilinja i ord og motarbeide den i handling.

- Føre fram linjer og standpunkter utad som man veit strir mot partiets linjer eller som kan skade partiet.

- Opprette egne grupper i partiet som kjemper mot partiets linje, fører fram avvikende syn innad og utad, og oppretter sine egne kontakter i partiet på tvers av partiets vanlige forbindelseslinjer og organer. Dette er å sette en fraksjons gruppedisiplin over partidisiplinen.

- Kontakte og opprette forbindelser med fiender av partiet for å bruke dem som allierte i kampen mot AKP(m-l)s linje, for å gi interne opplysninger om partiet til dem, eller hjelpe partiets fiender på andre måter. Å opprette fraksjonelle forbindelser med revisjonistiske og fascistiske grupper, etterretningsorganisasjoner og andre fiender av AKP(m-l), betyr å åpne dørene for reaksjonens skadegjørervirksomhet, og det er en grov forbrytelse og et forræderi mot kommunismen og arbeiderklassen.

Det er ikke fraksjonisme at det finnes uenighet og diskusjon i partiet. Uenighet og diskusjon i partiet er en bra ting og en livsnødvendighet for partiet. For bare gjennom åpen politisk kamp mellom riktige og feilaktige synspunkter kan partiet utvikle riktige linjer, fatte riktige beslutninger og renske seg for alt som er råttent. Alle har rett til å fremme forslag om at et spørsmål diskuteres i partiet. Partiet vedtar i samsvar med reglene for den demokratiske sentralismen hvilke diskusjoner som skal føres og når de føres, ut fra hva som er viktigst for partiet og hva som er mulig ut fra de krava klassekampen stiller til partiet.

Fraksjonisme er å sabotere diskusjonen og den åpne kampen mellom linjer i partiet. Fraksjonisme virker oppløsende på partiets enhet, disiplin og organisasjon. Framfor alt er det sabotasje av medlemsdemokratiet, fordi medlemmene ikke sjøl får høve til å diskutere og avgjøre de spørsmåla uenigheten dreier seg om, og dermed fratas sin rett til å bestemme partiets offisielle linje.

Konsekvensen av fraksjonisme blir alltid før eller siden at det opprettes organisasjoner som kjemper innbyrdes i partiet. Dermed legges grunnlaget for at et parti splittes i flere. Fraksjonisme betyr å gi klassefienden fritt spillerom i partiet og er uforenlig med eksistensen av et slagkraftig kommunistisk parti.

Vi kan derfor ikke tillate noen former for fraksjonisme i partiet.

§ 7. Partiets høyeste organ er landsmøtet, og når det ikke sitter samlet, sentralstyret som landsmøtet har valgt. Partiets ledende organer der det finnes distriktsorganisasjoner er distriktsmøtet og det distriktstyret det velger. Det ledende organ i grunnorganisasjonen (partiavdelinga) er medlemsmøtet og det styret (partiavdelingsstyret) det velger. Sentralstyret kan vedta at medlemsmøtet i en grunnorganisasjon erstattes av et møte av valgte delegater fra stedsлага.

Det er høve til å velge både styremedlemmer og varamedlemmer til sentralstyret og alle andre styrever. Varamedlemmer har ikke rettigheter i styret. Ved frafall av styremedlemmer kan styret vedta å ta opp varamed-

lem som fullt styremedlem inntil styret har like mange medlemmer som da det ble valgt.

Landsmøte, distriktsmøter og medlemsmøter innkalles av partiets ledende organer på disse planene eller på høyere plan. Til landsmøtet og distriktsmøter velger grunnorganisasjonene (partiavdelingene) delegater med stemmerett i forhold til det antall medlemmer med fulle medlemsrettigheter som det er innbetalt kontingent til partiet for.

Sentralstyret vedtar fordelingsnøkkel og framgangsmåten ved valg av delegater til landsmøtet. Distriktsstyret vedtar tilsvarende retningslinjer for distriktsmøtet. Dersom krava til sikring av partiet gjør det nødvendig, kan sentralstyret beslutte at delegatene igjen gjennom vanlige demokratiske valg blant seg velger ut et mindre antall som møter på sjølve landsmøtet eller distriktsårsmøtet.

Innkalling av distriktsmøtet, fordelingsnøkkelen og framgangsmåten ved valg av delegater til distriktsmøtet skal godkjennes av sentralstyret. Innkalling av underdistriktsmøter skal godkjennes av distriktsstyret.

Stemmerett på landsmøte og distriktsmøte har bare valgte delegater. Ingen partiorganer eller -organisasjoner kan binde delegaters stemmegiving i noe partiforum der de deltar som delegater. Sentralstyremedlemmer har rett til å møte med alle rettigheter unntatt stemmerett på landsmøtet. På distriktsmøter har distriktsstyremedlemmer og utsendinger fra organer som er overordna distriktsstyret, rett til å møte med alle rettigheter unntatt stemmerett. Ut over dette kan landsmøte og distriktsmøter godkjenne at spesielt inviterte gjester er til stede på møtet.

Sentralstyret skal innkalles når minst 1/3 av sentralstyrets medlemmer krever det. Landsmøte eller distriktsmøte skal innkalles av det ledende organet på tilsvarende nivå når det kreves med flertallsvedtak av grunnorganisasjoner (partiavdelinger) som representerer minst 1/3 av medlemmene. Medlemsmøte i grunnorganisasjonen skal innkalles av styret når minst 1/3 av medlemmene krever det.

Om illegalitet eller forfølgelse gjør det nødvendig, kan sentralstyret supplere seg sjøl, gi unntaksregler for valg av styrer på lavere plan eller gi dem rett til å supplere seg sjøl.

Om hensynet til partiets sikkerhet krever det, kan sentralstyret gi særregler for valg av styrer og for arbeidet i distrikts- og grunnorganisasjonene.

§ 8. Styrene i partiet på alle plan og de utvalga de peker ut, skal organisere seg i samsvar med prinsippene for enhetlig ledelse, nær tilknytning til massene og enkel og effektiv oppbygging. Alle styrer fra sentralkomiteen og nedover skal ha minst leder, sekretær og kasserer, som vanligvis bør være tre personer. Styrene konstituerer seg sjøl og gjør sjøl vedtak om hvordan disse og andre tillitsverv skal fordeles mellom styremedlemmene.

Alle styrer skal studere forholda i Norge og verden og marxismen-leninismen-Mao Zedongs tenkning i samband med sitt arbeid, og drive en aktiv kritikk og sjølkritikk.

FJERDE KAPITTEL

Partiets sentrale organer

§ 9. Landsmøtet innkalles hvert 2.år. I særskilte tilfeller kan sentralstyret innkalle landsmøtet tidligere eller utsette det.

§ 10. Sentralstyret med medlemmer og varamedlemmer skal velges blant partiets politisk mest framskredne, pålitelige og erfarne medlemmer. For å sikre at sentralstyrets medlemmer holder mål, skal de vurderes grundig i partiorganisasjonene før valg.

Minst 50% av sentralstyrets medlemmer skal være kvinner.

Sentralstyrets oppgave er å sette i verk partiets linje på en mest mulig kraftfull og effektiv måte, og innafør den ramma som program, vedtekter og landsmøtets vedtak setter.

Sentralstyret konstituerer seg sjøl, velger leder og andre nødvendige tillitsfolk og sitt arbeidsutvalg.

Arbeidsutvalget innkaller sentralstyret til plenumsmøte minst to ganger i året. I særlege tilfelle kan innkallinga utsettes.

Når sentralstyret ikke er samla, utøver arbeidsutvalget sentralstyrets funksjoner og myndighet, og leder partiets arbeid i samsvar med de retningslinjer som sentralstyret gir.

Sentralstyret og dets arbeidsutvalg oppretter de organer og utvalg som trengs for å ta seg av partiets daglige arbeid på forskjellige områder, i samsvar med prinsippene for sentralisert ledelse og enkel, effektiv og smidig oppbygging. Disse organene står ansvarlig overfor sentralstyret, som igjen står ansvarlig overfor landsmøtet.

FEMTE KAPITTEL

Distriktsorganisasjoner

§ 11. Der sentralstyret finner at det er grunnlag for det, opprettes distriktsorganisasjoner av AKP(m-l).

Distriktsmøtet innkalles hvert eller hvert annet år. I særskilte tilfeller kan distriktsstyret innkalle distriktsmøtet tidligere eller utsette det.

Minst 50% av distriktsstyrets medlemmer skal være kvinner.

Distriktsstyret leder partiets arbeid i distriktet på grunnlag av partilinja, direktiver fra sentralstyret og vedtak fra distriktsmøtet. Det må skaffe seg

grundig kjennskap til de lokale forholda og være godt kjent med massenes liv for å kunne lede klassekampen i distriktet.

Distriktsstyrets arbeidsutvalg, som skal inkludere leder, sekretær og kasserer, må bestå av medlemmer som har høve til å samarbeide daglig om ledelsen av distriktet.

Der distriktsorganisasjoner ikke kan opprettes, blir grunnorganisasjonene (partiavdelingene) ledet direkte av sentralstyret.

§ 12. Der sentralstyret finner at det er grunnlag for det, kan sentralstyret beslutte at det skal opprettes egne underdistrikter innfor en distriktsorganisasjon av AKP(m-l).

Distriktsstyret og distriktsmøtet i hele distriktet er overordna styret og årsmøtet i underdistriktet i samsvar med de allmenne reglene for den demokratiske sentralismen i partiet.

Ellers gjelder de samme reglene for underdistrikter som for vanlige partidistrikter, med unntak av bestemmelsene om godkjenning av innkalling av distriktsmøte under § 7.

SJETTE KAPITTEL

Partiets grunnorganisasjoner

§ 13. Partilag opprettes i fabrikker og på andre arbeidsplasser, i boligdistrikter og på landsbygda eller andre steder der den revolusjonære kampen krever det. Partilag må ha minst 3 medlemmer.

Partilag (partiavdeling) må godkjennes av sentralstyret som også kan trekke godkjennelsen tilbake. Sentralstyret kan bestemme at partilaget (partiavdeling) skal deles der medlemstallet vokser slik at det er nødvendig, eller partilagets arbeidsområde gjør det naturlig, og kan også bestemme at partilag (partiavdeling) skal slås sammen. Sentralstyret kan opprette nye partilag (partiavdeling) der alle medlemmene den første tida er kandidatmedlemmer, eller som fra starten av har færre enn tre vanlige medlemmer. Sentralstyret tar opp medlem i slike partilag inntil de har minst tre vanlige medlemmer og kan godkjennes som partilag (partiavdeling) med fulle rettigheter. Partilag der et flertall utvikler seg i partifientlig retning, kan sentralstyret ekskludere fra AKP(m-l).

Partilag (partiavdeling) som skal kunne anerkjennes som grunnorganisasjon i partiet, må være organisatorisk og politisk sterke nok til å velge et styre som tilfredsstiller vedtektenes krav, sette partiets linje ut i livet, gjennomføre sentralstyrets direktiv, og etter hvert spille en ledende rolle i klassekampen og massenes liv på det området der de er organisert.

Bare partilag (partiavdeling) som tilfredsstiller disse krava, er grunnorganisasjoner i partiet med rett til å velge delegater til landsmøter og

distriktsmøter og til å ta opp og ekskludere medlemmer.

Partilag (partiavdeling) skal velge styre på medlemsmøte en gang i året, dersom ikke sentralstyret har laget andre særregler om dette. I særlige tilfeller kan styret utsette årsmøtet eller innkalle det tidligere.

I tilfeller der partimedlemmer blir avskåret fra ledende organer i partiet og situasjonen krever det, kan de sjøl konstituere provisoriske partiavdelinger som arbeider i samsvr med partilinja på eget initiativ, inntil det lykkes for dem å få gjenoppretta kontakten med ledende organer. Provisoriske partiavdelinger må avlegge rapport og stå til regnskap for ledende organer så snart kontakten er gjenoppretta.

§ 14. Grunnorganisasjonene forbinder partiet med massene og spiller en avgjørende rolle i å få massene til å kjempe for partilinja. Uten politisk og organisatorisk sterke grunnorganisasjoner kan ikke partiet spille noen ledende rolle i klassekampen. Sånne grunnorganisasjoner kan bare finnes så lege det rår en revolusjonær marxist-leninistisk stil i partilaga, der det er frisk debatt, der laget driver undersøkelser og studier, har nære kontakter med massene, gjør mange beslutninger og tar mange initiativer og handler i samsvar med partidisiplinen. Dersom partilaga slutter å arbeide på denne måten, degenererer hele partiet.

Partilag (partiavdeling) må følge disse retningslinjene:

a) Arbeide for massenes interesser på sitt område. Ha nær kontakt med massene, lære av dem, sammenfatte meningene deres, støtte, utløse og lede kamper. Utvikle politisk og teoretisk arbeid og debatt, spre revolusjonær politikk og kjempe mot revisjonismen.

b) Studere forholda på sitt område, i Norge og verden, og marxismen-leninismen-Mao Zedongs tenkning.

c) Sette i verk direktiver og vedtak og ethvert oppdrag partiet pålegger laget. Sette seg inn i de politiske målsettingene for direktiver, slik at gjennomføringa ikke blir blind og slavisk. Lag som mener at direktiver er feilaktige, skal klage på dem og kreve forklaring. Direktiver skal likevel gjennomføres trass uenighet så lenge de ikke er opphevd.

d) Utvikle det demokratiske livet i laget. Fatte vedtak om lagets arbeid. Sikre at medlemmene deltar i diskusjonene i partiet og i lagets arbeid. Hjelp medlemmene til å utføre oppgavene sine og kontrollere arbeidet deres. Kritisere medlemmer som unndrar seg partioppgavene og bryter partidisiplinen og om nødvendig vedta disiplinære tiltak.

e) Drive en aktiv kritikk og sjølkritikk.

f) Ta opp nye medlemmer og frata medlemmer som ikke fyller medlemskrava ders partimedlemskap.

g) Kjempe for den demokratiske sentralismen og overholde partivedtektene. Kjempe mot splittelse og mot at partiet skifter farge.

h) Holde kontakt med partiets sympatisører.

i) Beskytte partiet, den progressive bevegelsen, arbeidsfolk og demokrater mot terror og spionasje.

j) Organisere og mobilisere medlemmer og sympatisører til et regelmessig og kraftig økonomisk støttearbeid til partiet.

§ 15. Partilag (partiavdeling) kan der det er grunnlag for det, opprette mindre partilag (stedslag). Stedslag opprettes i likhet med partiavdeling på arbeidsplass, i boligdistrikt eller andre steder der klassekampen krever det, og der minst tre partimedlemmer er samlet.

Stedslag og dets ledelse er alltid underordna partiavdelinga og dens styre. Stedslagets vedtak og direktiver kan overprøves av partiavdelinga og dens styre. Stedslag kan bare opprettes med godkjenning av partiavdelinga eller høyere organer, som også kan trekke godkjennelsen tilbake, slå stedslag sammen osv.

Stedslag er ikke som partiavdelinga grunnorganisasjon i partiet med fulle rettigheter, og har bl.a. ikke rett til å velge delegater til landsmøte eller distriktsmøte eller til å ekskludere medlemmer. Partiavdelinga kan og bør gi stedslag rett til å ta opp medlemmer i partiet og kan også trekke denne retten tilbake.

Stedslaget arbeider daglig for å iverksette partilinja under ledelse av partiavdelinga og etter samme retningslinjer som gjelder for partilag (partiavdeling).

Stedslaget skal velge en ledelse på medlemsmøte en gang i året, i samsvar med de reglene som gjelder for partiavdeling, dersom sentralstyret ikke har gitt særregler for dette. Partiavdelingsstyre skal godkjenne innkalling til årsmøte og kan sjøl innkalle årsmøte i stedslaget.

Ledelsen i stedslaget skal bestå av minst leder, og om mulig av et fullt styre.

SJUENDE KAPITTEL

Partiets eiendom

§ 16. AKP(m-l)s eiendom skal disponeres i samsvar med prinsippene for den demokratiske sentralismen.

Sentrale partiorganer, distriktsorganisasjoner eller grunnorganisasjoner i AKP(m-l) kan ikke skille seg av med eller gjøre andre disposisjoner med eiendom som tilhører dem i strid med overordna organers vilje. Det samme gjelder enkeltpersoner som eier eiendom på vegne av partiet.

Viktige endringer i disponeringen av slik eiendom skal alltid godkjennes av sentrale partiorganer.

Sentralstyret i AKP(m-l) kan bestemme at eiendommen skal overføres fra et partiorgan eller en grunnorganisasjon til seg selv eller til andre

organer i partiet.

Ledende partiorganer skal regelmessig rapportere til partiets medlemmer om drifta av partiets eiendom.

§ 17. Enkelpersoner som melder seg ut av partiet, plikter å tilbakelevere eiendom som de eier eller disponerer på vegne av partiet. Om en gruppe går ut av en grunnorganisasjon, tilfaller hele grunnorganisasjonens eiendom den delen av grunnorganisasjonen som fortsetter å arbeide i AKP(m-l), uansett om den utgjør et mindretall av grunnorganisasjonen før splittelsen. Om en grunnorganisasjon nedlegges, ekskluderes eller på annen måte holder opp å arbeide for AKP(m-l), tilfaller all dens eiendom AKP(m-l), enten ved distriktsorganisasjonen eller sentralstyret. Samme regler gjelder for distriktsorganisasjoner og alle andre partiorganer.

Om medlemmer går ut av AKP(m-l)s sentralstyre, tilfaller partiets eiendom et samlet flertall i sentralstyret, dersom dette flertallet også også har gått fram slik det er bestemt i vedtektenes § 7, og innkalt sentralstyremøte eller landsmøte dersom det er reist vedtektsgyldig krav om det. Om distriktsorganisasjoner og andre partiorganisasjoner følger mindretallet, tilfaller all deres eiendom sentralstyrets flertall på vanlig måte.

ATTENDE KAPITTEL

Partiets ungdomsorganisasjoner

§ 18. Rød Ungdom og Norges Kommunistiske Studentforbund (NKS) er AKP(m-l)s politiske ungdomsorganisasjoner. Rød Ungdom og NKS kjemper for partiets politikk og for å vinne oppslutning om den kommunistiske bevegelsen blant den arbeidende og studerende ungdommen. De bygger på AKP(m-l)s politiske linje og program og arbeider under ledelse av AKP(m-l).

Partiets ungdomsforbund, Rød Ungdom og NKS, arbeider for å bli kommunistiske masseorganisasjoner.

Rød Ungdom og NKS må arbeide for å bli ledende i ungdomsmassenes kamp. De må ha nær kontakt med ungdommen, lære av den, sammenfatte ungdommens meninger, arbeide for interessene til arbeiderungdommen og den studerende ungdommen, støtte, utløse og lede ungdommens kamper.

Rød Ungdom og NKS må utvikle studier av forholda i Norge og verden og av marxismen-leninismen-Mao Zedongs tenkning i og utafor sine organisasjoner.

Samtidig som de kjemper for kommunismen blant ungdommen, forbereder Rød Ungdom og NKS mange av medlemmene sine til å bli partimedlemmer.

§ 19. Sentralstyrene i Rød Ungdom og NKS er underordnet sentralstyret i

AKP(m-l), lokale organer i Rød Ungdom og NKS er underordnet partiets organer på samme plan. Alle partimedlemmer i Rød Ungdom og NKS er underlagt partiets demokratiske sentralisme.

Rød Ungdoms og NKS ledende organer og grunnorganisasjoner avgjør etter sjølstendig vurdering de særskilte spørsmålene for sitt arbeid.

Rød Ungdom og NKS har rett til å delta i diskusjoner om partiets politikk i spørsmål som angår hele den kommunistiske bevegelsen i Norge.

Rød Ungdoms og NKS ledende organer og grunnorganisasjoner skal ha gode og nære forbindelser med partiorganene på alle plan, oppsøke dem, be om hjelp fra dem og sjøl hjelpe partiet under partiorganenes ledelse, få råd fra dem og sjøl komme med forslag til dem, og øve kritikk og sjølkritikk sammen med dem. Partimedlemmene i ungdomsforbunda må bekjempe alle tendenser til å ta lett på forbindelsene med partiorganisasjonene, til at ungdomsforbunda atskiller seg fra partiet, til å vurdere AKP(m-l), Rød Ungdom og NKS som parallelle organisasjoner osv.

Sterke kommunistiske ungdomsforbund kan bare finnes under et politisk sterkt kommunistisk partis ledelse, som representerer proletarietets og marxismen-leninismens ledelse over ungdomsforbunda. Alt som peker i retning av å atskille partiet og ungdomsforbunda, og sette dem i motsetning til hverandre, kan derfor bare tjene til å atskille den kommunistiske ungdomsbevegelsen fra det revolusjonære proletarietets ledelse og fra marxismen-leninismen-Mao Zedongs tenkning. Det kan bare skade den kommunistiske bevegelsen som helhet, og særskilt den kommunistiske ungdomsbevegelsen.

§ 20. Hele AKP(m-l), sentralstyret, styrer på alle plan og grunnorganisasjonene har plikt til å vie Rød Ungdom og NKS oppmerksomhet, støtte, hjelpe, rettleie og kontrollere dem, sikre partiets ledelse over dem og gjøre alt for å sikre at de kan oppfylle oppgaven sine.

AKP(m-l) har plikt til å arbeide for å utvikle Rød Ungdoms og NKS politiske sjølstendighet og demokratiet i ungdomsforbunda, og til å sikre dem mulighet til å innvirke på utforminga av partiets linje gjennom demokratiske diskusjoner i ungdomsforbund og mellom ungdomsforbunda og partiet.

Partiets ledelse av ungdomsforbunda må bygge på et godt samarbeid mellom partiets styrer og ungdomsforbundenes styrer på samme plan. Partiets organer fra sentralstyret og nedover må ta initiativ til felles politiske diskusjoner, utveksling av informasjon og samordning av arbeidet der det er naturlig, styrene imellom. De må ikke drive utidig dirigering av og innblanding i ungdomsforbundenes anliggender. Partiet må særskilt ta seg av studiearbeidet, arbeidet med å fostre medlemmer med tillitsverv og hjelpe dem til å skolere seg, arbeide for å hjelpe ungdomsforbunda med å utvikle det indre livet, de indre diskusjonene og kampen mellom to linjer, og gi rask

og god hjelp i alle større massekamper som ungdomsforbunda deltar i. Partiet må hjelpe ungdomsforbunda med å verve medlemmer og opprette nye organisasjoner der de ikke finnes. Partiet må sjøl aktivt ta initiativet til å sørge for at de mest framskredne medlemmene i ungdomsforbunda etter hvert blir rekruttert til partimedlemmer.

Partiorganer må raskt behandle henvendelser fra organer og medlemmer i Rød Ungdom og NKS. AKP(m-l) må høre på kritikk fra Rød Ungdom og NKS, sjøl oppsøke og innsamle slik kritikk, slå ned på alle tendenser til å undertrykke og avvise rettmessig kritikk. Alle partiorganer må bekjempe alle tendenser i partiets egne rekker til å ta lett på arbeidet med Rød Ungdom og NKS og ikke bry seg om ungdomsforbundas behov. Alle partiorganer må bekjempe alle tendenser både i AKP(m-l) sjøl, i Rød Ungdom og NKS til å utvanne partiets ledende rolle og se partiet og ungdomsforbunda som parallelle organisasjoner.

NIENDE KAPITTEL

Partiet og andre organisasjoner

§ 21. AKP(m-l)s medlemmer plikter å delta i masseorganisasjoner for å kjempe lojalt for arbeiderklassens og folkets langsiktige og kortsiktige interesser der. Partimedlemmene deltar også i andre organisasjoner der dette er i folkets interesser.

Medlemskap i organisasjoner, tillitsverv eller deltakelse i ymse utvalg og komiteer utafor partiet skal alltid kunne vurderes for å kunne godkjennes eller avvises av partiets organer.

Partimedlemmer som arbeider i andre organisasjoner er underordnet partiets demokratike sentralisme. AKP(m-l)s medlemmer og fraksjoner i parlamentariske forsamlinger er alltid og i alle saker underordnet sentralstyret og partiorganer på sitt plan.

§ 22. Der det arbeider flere partimedlemmer, skal de samordne arbeidet, avgjøre viktige spørsmål gjennom demokratiske diskusjoner, og utad følge den fastlagte linja. De skal velge en leder til å lede det samla arbeidet, eller lederen kan utpekes av ledende partiorgan. Partimedlemmene skal arbeide etter disse retningslinjene:

a) Partimedlemmene skal alltid tjene det store flertallet av medlemmer i den andre organisasjonen, utvikle nære forbindelser med dem, lære av dem, forsvare deres interesser, kjempe aktivt for deres rettferdige krav. De må gå sammen med dem om å kjempe for å forsvare og utvikle medlemsdemokratiet i masseorganisasjonene, og bekjempe byråkrati, pampevesen og kuppmakeri som undertrykker de store massene av medlemmer.

b) Partimedlemmer skal arbeide på grunnlag av partilinja for å sette den

ut i livet så godt som mulig. De skal bevare sin politiske sjølstendighet og ikke miste partiets politikk av syne.

Copyright AKP (m-l), februar 1988
Bestillingsnr. AK-8901

Programmet fås kjøpt fra
Studietjenester, tlf 02/ 384250
Gøteborggt. 8
0566 Oslo 5

Eller i Tronsmo bokhandel og Oktoberbokhandlene

Forsidebilde: Fra Jernverket i Mo i Rana,
Ole John Aandal